

Nr 1 - 2012

Spoven

Nordöstra Skånes Fågelklubb

Spoven

årgång 36

Nordöstra Skånes Fågelklubb - En förening för fågelintresserade

Vi vill främja utforskandet och skyddet av fågelfaunan och fåglarnas livsmiljöer.

Vi vill sprida intresse för fåglar och fågelskydd hos allmänheten.

Verksamhetsområdet är Kristianstads och Bromöllas kommuner.

Vi arrangerar många exkursioner till intressanta fågellokaler, både nära och fjärran.

Vi anordnar trevliga inomöten med föredrag och bildvisningar om fåglar.

Vi erbjuder våra medlemmar lärorika och roliga studiecirkel.

Vi ger årligen ut fyra nummer av tidskriften Spoven.

Vi har kul när vi träffas. Kom med du också!

Vi organiserar och genomför ornitologiska undersökningar.

Vi föreslår och verkar för genomförandet av fågelskyddsprojekt och inventeringar.

Vi bistår myndigheter, organisationer och enskilda i ornitologiska frågor.

Föreningen har över 500 medlemmar - du är också välkommen!

Sätt in medlemsavgiften på plusgiro 1 64 24 - 4 så får du också vår tidskrift SPOVEN

i brevlådan! Medlemsavgiften 2011 är 100 kr. Medlem under 25 år/familjemedlem 20 kr.

Hjälp oss i fågelskyddsarbetet!

Nordöstra Skånes Fågelklubb

(medlemsfrågor och adressändringar)

c/o Christer Ahlquist, Södergatan 10 B,
291 53 Kristianstad. 044 - 21 15 40

christer.ahlquist@bredband.net

www.spoven.com

Organisations nummer: 802430-9349

Tidskriften SPOVEN (4 nummer per år)

Ansvarig utgivare Hans Cronert

Redaktion Patrick Tollgren Lazarov
Emil Andersson
Niklas Jeppsson
Elin Wetterlöf

Bildredaktör Sven Birkedal

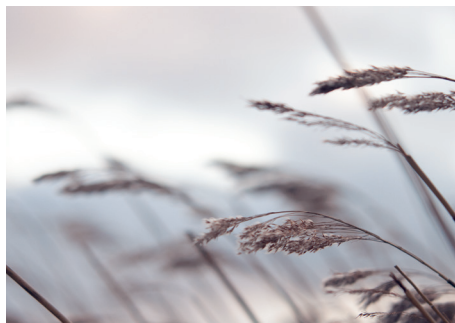
2012 - Årgång 36 ISSN 1103-0917

Innehåll

Ordförande sjunger ut 4

Verksamhetsberättelse 2011 5

Upprop – Riksinventering av rördrom 13

15 Fångad i flykten

18 Atlasinventeringen del VI

44 Örndagen - exkursionsreferat

Aktuellt i fågelmarkerna 46

Örnräkning 49

Program 53

Omslagsbild fram och bak: "Rödspov på Håslövs ängar"
foto: Hans Cronert
Omslag insida (Kentsk tärna) och Innehåll
foto: Patrick Tollgren Lazarov

Ordförande sjunger ut!

Du håller nu i första numret av den nya versionen av SPOVEN. Redan när klubben bildades 1976 fanns information till medlemmar och andra med som en central del i klubbens verksamhet. I stadgarna står i § 1 bland annat ”sprida intresset för fåglar och fågelskydd”. Direkt från start utgavs ”Information från Nordöstra Skånes Fågelklubb”, snarast några stencilerade blad enligt tidens modell. Denna juvenila form fick ett omslag 1982 och artbestämdes till ”SPOVEN” fr o m nr 4/1984.

Fr o m 1992 utkom SPOVEN i subadult dräkt. Ett utseende som varade i hela 20 år. Vilka tidningar klarar av det? Nu är det dags för den adulta dräkten som dessutom innehåller färg.

Klubben hängde också tidigt med i informationsutvecklingen genom att skapa en hemsida. Den första versionen kom redan 1998 framtagen av numera framlidna Gunilla Jonsson. Efter henne tog Lennart Ströby på sig ett betydande ansvar för såväl hemsidan som arbetet i redaktionen. Vi är honom mycket tacksamma för många års arbete. Övriga i redaktion och IT-kommitté, de är många över åren, icke att förglömma.

Nu önskar vi Patrick lycka till i redaktionen och hoppas att medlemmar och andra ska ha fortsatt stor glädje av våra förnyade produkter; hemsidan under www.spoven.com och den nya utgåvan av SPOVEN.

Trevlig läsning

Nils Waldemarsson
ORDFÖRANDE

foto: Hans Cronert

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2011 för NORDÖSTRA SKÅNES FÅGELKLUBB

Detta är verksamhetsberättelsen för 2011 som avhandlades på vårt årsmöte den 23 februari.

Styrelsen har under året bestått av följande personer

Nils Waldemarsson	ordförande	Thomas Lindblad
Jan Linder	vice ordförande	Jan Linder
Anette Strand	sekreterare	Christer Neideman
Christer Ahlquist	kassör	Patrik Olofsson
Greger Flyckt		Ulf Sjölin
Josefin Svensson		Kaj Svahn
Linda Niklasson		

Revisorer

Mårten Björnsson	ordinarie
Olle Månsson	ordinarie
Ulf Jungbeck	suppleant
Hans Cronert	suppleant

Valberedning

Thomas Lindblad	sammankallande
Sven Birkedal	
Göran Flyckt	

Kommittéer, fonder, representanter:

IT-kommitté

Lennart Ströby	sammankallande & webbmaster
Sven Birkedal	
Niklas Jeppsson	
Thomas Lindblad	
Patrik Tollgren Lazarov	

Fågelstationskommitté (NHF)

Greger Flyckt	sammankallande
Kaj Svahn	
Patrik Olofsson	

Lokala rapportkommittén (lrk) i NSF

Nils Waldemarsson	sammankallande
Greger Flyckt	rapportmottagare
Fredrik Ahlström	
Göran Arstad	
Hans Cronert	
Göran Flyckt	

Programkommitté

Evert Valfridsson	sammankallande
Ulrika Tollgren	
Linda Niklasson	

SPOVEN-redaktionen

Lennart Ströby	sammankallande
Hans Cronert	ansvarig utgivare
Emil Andersson	
Niklas Jeppsson	
Elin Wetterlöf	

Erik Schönbecks donation

styrelsen

Samrådsgruppen för Biosförområde Kristi- anstads Vattenrike

Nils Waldemarsson
Thomas Lindblad

Trangruppen i Kristianstads Vattenrike

Thomas Lindblad
Patrik Olofsson

Bromölla kommuns naturvårdsgrupp

Nils Waldemarsson

Kommunornitologer i Skånska Fågel nätet

Nils Waldemarsson, Bromölla
Nils Waldemarsson, Kristianstad

Arbetsgruppen Grågåsförvaltning

Nils Waldemarsson

Medlemsantal och medlemsavgift

Under 2011 var antalet medlemmar 597, en ökning med 6 från föregående år (se diagram). Av medlemmarna var 432 fullbetalande, 12 ej betalande (utbytesprenumerationer), 3 ungdomar, 25 ungdom/familjemedlemmar, och resterande 125 var familjemedlemmar. Årsavgiften 2011 var 100 kr för fullbetalande, 20 kr för ungdomar och 20 kr för familjemedlemmar.

Sammanträden, möten och studieverksamhet

Efter årsmötet 24/2 2011 visade Linda Niklasson och Nils Waldemarsson bilder och berättade om Ivösjöns fågelliv med betoning på fiskgjusarna. Styrelsen har haft sammanträde vid sex tillfällen under verksamhetsåret (13/3, 18/5, 28/8, 17/10, 4/12 och 5/2 2012).

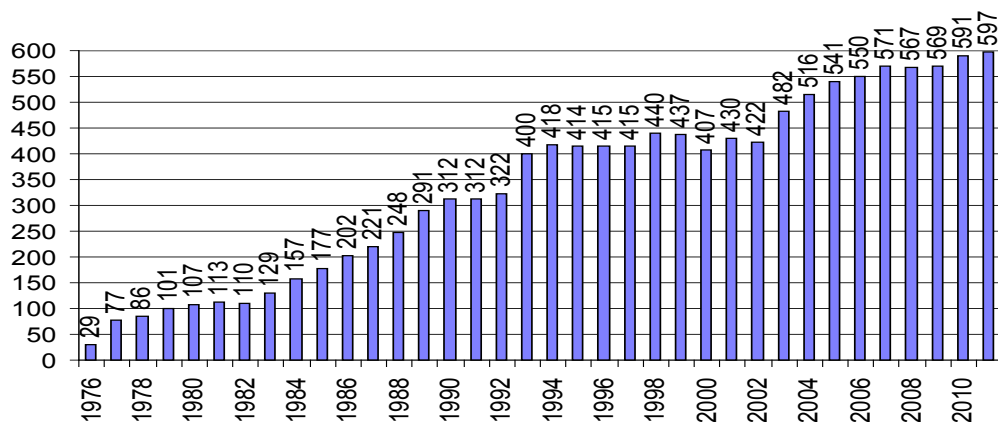
Under våren och hösten 2011 fortsatte våra framgångsrika studiecirklar genom den numera traditionella fågelcirkeln ledd av Evert Valfridsson. Grupperna har haft ett trettiotal egna innemöten och exkursioner utöver klubbens ordinarie programverksamhet.

Tio medlemsmöten med föredrag, bildvisningar m.m. har anordnats under verksamhetsåret:

”Vi tränar vinterns rovfåglar” med Fredrik Rydhagen 18/1, ”Det gångna fågelåret i bilder” med Sven Birkedal 3/2, ”Fågelkonstnären vid Pulken” där Carl Christian Tofte berättade bl a om sin nya bok om tranor 12/3, ”Bli klok som en uggle” med Thomas Lindblad 17/3 inför uggleexkursion, ”Upptäck täkter” Christer Neideman berättade om naturvärden på dylika platser 12/4, ”Skogsfåglar” med Gösta Peper inför exkursion i nordligare delar av vårt verksamhetsområde 19/4. Mitt i sommaren 14/7 höll Jan Linder en övning i ”Vi tränar vidare” och Jan berättade också om ”Hur klarar sig fåglarna i skogen” 8/9. Sedan möttes vi igen 15/9 med ”Rariteterna väntar” med Göran Arstad för att förbereda oss inför höstens ovanligare besökare. ”Det blir rapport på det här” tyckte Greger Flyckt 18/10 då fågelrapportering behandlades.

Exkursioner

På klubbexkursionerna träffas medlemmarna och lär känna varandra under fältmässiga förhållanden. Man bekantar sig med olika fågellokaler, hemtraktens såväl som mera avlägsna resmål, och övar upp sina fältkunskaper under erfaren ledning.

Medlemsutvecklingen från 1976 till 2010

Samverkan om programpunkter har skett med såväl Studieförbundet Sydost som Naturskyddsföreningen och Naturum. Under 2011 slogs åter alla rekord då programkommittén annonserade ut inte mindre än 58 tillfällen för medlemmarna att träffas i fält! Förutom örnräkningen, örndagen, de tre trankvällarna, World Birdwatch Day och Fågelskådningens dag så är klubbens sju gåsräkningar och inräkningen av övernattande glador i december också exkursioner öppna för alla medlemmar. Evert har vandrat Linnérundan inte mindre än vid 17 tillfällen under året och givit medlemmarna en chans att verkligen följa årets skiftningar i vår närnatur. Därutöver besöktes ”hemmamarkerna” vid fyra tillfällen – dessa exkursioner går till den eller de lokaler som för dagen har mest att erbjuda av fåglar inom vårt rapportområde. Äspetvintern besöktes 16/1, Skräbeån 27/2, Den 27/3 letades det ugglor och 30/3 besöktes Håslövs ängar. 25/4 upplevdes orrspel på Fjällmossen och det ständes möte med våren på Lingenäset 27/4. Skogsfåglar var temat för exkursionen till den nya Ekoparken vid Raslängen 7/5. Ett tidigt morgonbesök på Håslövs ängar gjordes den 11/5. Den 22/5 besöktes lite ovanligare lokaler i form av grustäcker vid Bäckaskog och Sännarna. Mer traditionellt exkursionsmål var Herculesreservatet 23/5. Under sommaren bjöds på Linnérundan under Kristianstadsdagarna 11/7 och 14/7. Sen var det dags för vadare i Äspet såväl 17/7 som 26/7. Den 11/9 grillade vi och kollade stäck vid Friseboda.

Rariteter eftersöktes 16/10 med gott resultat, större pip-lärka vid Landön och sen blev det höst på Håslövs ängar 23/10. Exkursionsåret avslutades med den traditionella Annandagspromenaden 26/12. Två exkursioner gick till andra delar av Skåne: Till Falsterbo Birdshow 2/9-4/9 och sydöstra Skåne i sträcktider 25/9. Fågelklubbens medlemmar guidar också tillresta skådargrupper från andra delar av landet.

Inventeringar, räkningar m.m.

Fågelklubben genomför årligen ett antal inventeringar och räkningar i egen regi. Vi deltar självklart också i inventeringar och övervakning som arrangerats av andra. Följande verksamheter genomfördes under 2011:

- Örnräkning 8/1.
- Gåsräkning i mitten av varje månad jan-mars och sept-dec.
- And- och sjöfågelräkning i mitten av januari.
- Riksinventering av gråhakedopping.
- Inventering av fiskgjuse och storlom i Ivösjön
- Inventering av häckfåglar på Saltholmen och Trueskär som en fortsättning av ”skärgårdsprojektet”.
- Inventering av övervintrande glador.
- Varit behjälpliga vid inventering av rödspov
- Inventering av vår- och höstrastande tranor.

Under året har en mängd fågelarter och individer syns i vårt verksamhetsområde, värt att nämna kan vara ett par av de mer udda gästerna som gladda oss med sina besök. Två förstafynd för området finns från året. Vitgumpsnäppa 5-9/8 i Äspet och bergstaigasångare på Östra Hammaren 29/10.

Foto: Sven Birkedal

Bergstaigasångare i Hamrarna 2011-10-29

Precis som tidigare har det lokalskådats med KriX, och under 2011 sågs preliminärt totalt 248 arter i kommunen. Detta trots en mycket fågelfattig start på året till följd av skarpt vinterväder. För den som vill få ytterligare en källa till information om fågelobservationer och skådning i kommunen, samt se fina foton tagna av lokala skådare, rekommenderas ett besök på KriX hemsida: www.microbirding.se - klicka dig vidare till Kristianstads kommun.

Fågelskydd, skrivelser, publikationer och andra aktiviteter

Genom skrivelser, möten och personliga kontakter har klubben under 2011 agerat i följande frågor:

- Deltagit i Studieförbundets årsmöte.
- Fortsatt som medlemmar i Lomföreningen och Örn 72 samt förnyat klubbens storkfadderskap, löst medlemskap i Tåkerns Fältstation.
- För 23:e året i rad arrangerat Fågelskådningens dag för allmänheten på Håslövs ängar (8/5).
- Genomfört Örndagen i Tosteberga 23/1.
- I samarbete med SkOF eller själv yttrat oss kring prospekt på vindkraftverk som lagts fram för vårt område. Bland dessa finns Vindbruksplan Ö Göinge, överklagansprocessen kring Taggen, Boafall, N Ströö, Hallabjer, Legeved, Ö Ljungby, Grödbby m fl
- Genomfört rovfågelundersökning med inriktning på fiskguse och rekognosering av lämpliga områden för boplatzförm i anslutning till vindkraftprojekt Karsholms skog
- Fortsatt en lokal presentation av atlasresultaten i vårt område.
- Lämnat uppgifter till Miljöbarometern i Kristianstad kommun kring skyddsvärda arter.
- Yttrat oss kring fortsatt täktverksamhet i stenbrott i Vånga.
- Deltagit i seminarium strandängsfåglar
- Deltagit i forskningskonferens BIOSFÄR 2011
- Deltagit i Naturmingel på Ekenabben i samband med Jamboreen.
- Deltagit i verksamhet tillsammans med Naturkompaniet i Tivoliparken.
- Fortsatt kommunicerat med Sveaskog angående Ekopark Raslängen.
- Uttalat sig om Kristianstad kommuns miljömål
- Utverkat tillstånd till ny åtelverksamhet för örn på Isteräset.
- Deltagit i arbetet i referensgrupp Immeln
- Utsett representanter i referensgrupp Vinnepåprojektet.
- Deltagit i Vattenrikets trangupp och genomfört regelbundna tranräkningar vid Pulken under den period då tranorna rastar i vårt område.
- Varit medlemmar i Svenska Tranguppen.
- Genomfört tre ”Trankvällar” i samband med tranräkningarna.
- Deltagit i möten med Samrådsgruppen för biosfärsområde Kristianstads Vattenrike.
- Deltagit i Ivösjökommitténs möten.
- Fortsatt arbetet med naturvårdsåtgärder i den nordostskånska skärgården i egen regi även under 2011.
- Arbetat vidare med häcknings-befrämjande åtgärder för skräntärna i skärgården .
- Har förberett och startat en ny version av vår hemsida under fortsatt adress www.spoven.com med Patrick Tollgren Lazarov som ansvarig webbmater. Lennart Ströby var förtjänstfullt ansvarig webbmater på gamla sidan intill övergången.
- Samarbetat med SkOF och SkNF i Storkprojektet.
- Sammanställt årsrapporten för 2010.
- Deltagit i arbetet kring grågåsförvaltningen

- Förstärkt fiskgjusebon, skyltat vid bon och biträtt forskare vid märkning av fiskgjusar samt följt artens häckningar i Ivösjön med hjälp av statligt stöd inom ramen för ett lokalt och kommunalt naturvårdsprojekt.
- Samverkat med såväl Bromölla kommun som turistentreprenörer m fl i samband med anläggning av rastplatser och leder för kanotturism i Ivösjön.
- Hållit föredrag för Ivösjöbygdens Natur om Ivösjöns fågelliv.
- Varit medlemmar i Skräbeåns vattenråd.
- Yttrat oss till fisketurismprojektet "Fiska Skånska Ess".
- Svarat för montering av fågelbord och matning i Kristianstads tätort.
- Tagit fram ny folder för medlemsvärning
- Tagit beslut om att ge ut Spoven med färgbilder och nytt format och därvid tagit in offerter och bestämt fortsatt samarbete med GL-tryck.

Som vanligt numera innebar året en mängd arbete med olika vindkraftsplaner som resulterade i så väl egna yttranden som underlag till Skånes ornitologiska förenings yttranden.

Vidare fortsätter atlasarbetet, om än i mycket mindre grupp, med det viktiga presentationsarbetet.

Den utåtriktade verksamheten för såväl medlemmar som allmänheten har utvecklats ytterligare under året bl a i samband med de rekordmånga tranorna som rastade vid Pulken under våren.

Styrelsen har beslutat tilldela Ulf Börjesson fågelklubbens årliga pris med följande motivering: "För mycket betydelsefulla insatser i samband med tranmatningen vid Pulken".

För styrelsen i Nordöstra Skånes Fågelklubb

Nils Waldemarsson ordförande

Nedre Helgeåns fågelstation 2011 (NHF)

Under året har fågelstationen drivit eller deltagit i följande projekt:

- Inventering, ringmärkning och uppföljning av kustlevande tärnor, främst kentsk tärna och skrântärna.
- Pärl- och sparvuggleprojektet. Vi har satt upp fler holkar och kontrollerade de ca 50 uggleholkar som sitter uppe i norra delen av Kristianstad kommun. Under året har flera holkar utnyttjats av ugglor.
- Ringmärkning och transport av rovfåglar, främst duvhökar, från godsens vid Trolle Ljungby och Wanås.
- Inventerat och kontrollerat häckningsresultatet för områdets häckande örnar. Under 2011 noterades fem par havsörn och två par kungsörn.
- Stationen har hjälpt projekt berguv med ringmärkning av boungar och ungar som släppts fria.
- Assisterat Roine Strandberg och Raymond Klaasen, Lunds universitet, i deras arbete med satellitsändare/ljusloggar på bruna kärrhökar, törnskator, fisk- och silvertärnor.
- Ett projekt om den blå kärrhökens vinterekologi i Skåne pågår sedan 2008 och studien omfattar bland annat inventering av rastande och övervintrande fåglar samt bytesanalys och studier av fåglarnas landskapsutnyttjande.
- Projekt Svarttärna fortsatte under året med inventering, uppföljning av häckningsresultat, ringmärkning samt häckningsbefrämjande åtgärder. Totalt häckade 10 par i Vattenriket 2011.
- Fågelstationen är artväktare för ängshök. För ängshökens del så kartläggs områdets häckande par och häckningsresultatet följs upp. Vid behov, ex. i samband med åkerhäckningar, har fågelstationen arbetat med aktivt boskydd och markägarkontakter.

Ringmärkning

Under 2011 ringmärktes 793 fåglar vilket är ett ganska normalt antal jämfört med senare år. I vanlig ordning stod ringmärkningen av boungar i holkar i skogsområdena norr om Vånga för den ojämförligt största delen av den totala ringmärkningen. Totalt märktes här 536 st. Vanligast var svartvit flugsnappare (229), talgoxe (209) och blåmes (69). Märksiffran för blåmes var ovanligt låg. Extra roligt var att 3 kullar grå flugsnappare kunde märkas.

Rovfågelsmärkningen på godsen resulterade i ganska normala 87 märkta rovfåglar, av 3 arter. Fördelningen var duvhök 80, ormvråk 6 och sparvhök 1. Bland rovfågelnas ringmärktes också 8 glador, samtliga som boungar. Inom ramen för studier vid Lunds universitet försågs ett flertal fåglar med ljusloggrar. I samband med detta arbete ringmärktes följande arter: brun kärrhök 23, fiskgjuse 13 och törnskata 32.

Det årliga arbetet med våra tärnor resulterade i ett flertal ringmärkta fåglar: Skräntärna 4, kentsk tärna 65, fisktärna 7 och silvertärna 10. Av de märkta fisk- och silvertärnorna försågs flertalet med ljusloggrar. Inga örnar ringmärktes och endast 2 berguvar försågs med ring.

Kontroller och återfynd

Rovfåglar och tärnor dominerar stort bland återfynd och kontroller. I vanlig ordning stod duvhöken för flest återfynd, hela 9 st. Vintern är ett nålsöga som ganska många unga duvhökar inte klarar, utan de dukar under av svält och olika sorters olyckor. Ringmärkningen sker under hösten/vintern och 3 ungfåglar hittades döda i närområdet under våren 2-4 månader efter märkningen. De flesta duvhökarna som märks är flyttande fåglar från mer nordliga häckplatser. 3 st honor som märkts som ungfåglar 2006-2009 påträffades i norra

Sverige under vintern. En fågel som hunnit bli 2,5 år släpptes fri igen sedan den ätit sig mätt i en hönsgård i Västmanland. De två andra som hunnit bli 3,5 och 6,5 år gamla dukade under av okänd anledning. En duvhök letade sig utomlands och återfanns död följande sommar mitt i Norge. Två fåglar 4,5 och 5 år gamla återfanns döda under vintern på olika ställen i Småland. Den ena hade blivit instängd i en lada (Det blir då oavgjort i matchen mellan duvhökarna och hönsen).

Av de pullmärkta gladorna 2010 har två döda fåglar rapporterats från övervintringsområdet i Belgien och norra Frankrike under vintern 2010/11.

Pilgrimsfalkarna vid vattentornet tar mycket fågel och vid en koll i bolådan i oktober hittades en ring från en stare. Fågeln märktes som bounge i Småland sommaren 2011 och slutade alltså som falkföda på sin väg söderut. Årets kanske mest intressanta återfynd kom också från falklådan. Där hittades en sliten ring som fortfarande satt fast på ett rödspovben. Vid kontroll visade det sig att benet tillhörde fågelstationens enda pullmärkta rödspov. Fågeln märktes som nykläckt på Rinkaby ängar 22 maj 1993 och blev strax över 18 år gammal. Nytt svenskt åldersrekord med råge. Ytterligare ett spännande återfynd var den fisktärna med logger som blev kontrollerad av ringmärkare i Namibia. Fågeln märktes som adult häckande fågel 2009 och kontrollerades i april 2011.

Rapporter om 9 olika kentska tärnor har inkommit. 6 kontroller har gjorts i Polen 2009-2010 under juli-sept av fåglar som blivit märkta i kolonin vid Tosteberga 2002-2010. 2 återfynd har gjorts i Danmark. 1 fågel, pullmärkt 2008, kontrollerades som häckande i en koloni på Jylland. Även tärnor lever ett hårt liv. En tärna blev troligtvis dödad av pilgrimsfalk på Möns klint i mitten av juli 2010

knappt 1,5 månad gammal. Enda svenska kontrollen var en tvåårig tärna som kontrollerades i augusti utanför Ångelholm.

Avslutningsvis är det roligt att det fortfarande trillar in vinterkontroller på skrattnåsar märkta under slutet av 90-talet. Den äldsta skrattnåsen, märkt på IFÖ-verken 1997 var nästan 14 år när den kontrollerades i Frankrike nära Engelska kanalen. Ytterligare en nås, märkt vid Tosteberga bodar kontrollerades i Nederländerna som 11-åring. Sista skrattnåsen kontrollerades i norra Tyskland vid Heiligenhafen som pigg 12-åring.

För Nedre Helgeåns fågelstation Greger Flyckt & Patrik Olofsson

Föreningstidskriften SPOVEN 2011

SPOVEN ges ut av Nordöstra Skånes Fågelklubb. Tidskriften är ett av klubbens redskap för att kommunicera med sina medlemmar. Under året har SPOVEN utkommit med fyra nummer, sammanlagt hela 228 sidor. Alla fullbetalande medlemmar och ungdomsmedlemmar får tidskriften utan extra kostnad. Valda delar av tidskriftens innehåll finns att läsa på fågelklubbens hemsida. Vi använder även hemsidan för att informera om klubbens

verksamhet och vi presenterar kontinuerligt våra aktiviteter här.

Under året har Patrick Tollgren Lazarov tagit fram en ny upprätsad hemsida som publicerades i november. Ansvarig för den nya hemsidan är Patrick och Ulrika Tollgren.

Redaktionen har bestått av Lennart Ströby (kontaktperson), Hans Cronert (ansvarig utgivare), Emil Andersson, Niklas Jeppsson och Elin Wetterlöf. Redaktionen har träffats inför varje utgivning och haft ett nära samarbete med Styrelsen och IT-kommittén.

Tidskriftens innehåll har i huvudsak speglat föreningens verksamhet. Bland annat har exkursionsverksamheten kunnat följas i ett stort antal exkursionsreferat.

I **SPOVEN nr 1** presenterade Nils Walde-marsson resultatet av årets örnräkning den 8 januari och sjöfågelinventeringen i januari 2011 presenterades av Evert Valfridsson. I ”Få glador övervintrade 2010” presenterade Evert Valfridsson resultatet av en räkning av röda glador i vårt område under vintern. I detta nummer redovisades tredje delen av atlasinventeringen i ”Fåglarnas utbredning i Kristianstad och Bromölla kommuner, resul-

Foto Christer Neideman

En familj mindre sångsvanar på Landön 2011-11-22

tat från skånsk atlasinventering II, 2004-2009 del III strandskata - roskarl" sammanställd av Hans Cronert, Greger Flyckt och Ulf Jungbeck. Nils Waldemarsson presenterade resultatet av "Inventering av häckfåglar i nordöstra Skånes skärgård under 2010". Hakon Kampe-Persson analyserar grågässens ålder i artikeln "Hur gammal kan en grågås bli?" Detta nummer innehöll som vanligt Nordöstra Skånes Fågelklubbens verksamhetsberättelse för 2010 och medlemsregister per 2010-12-31.

SPOVEN nr 2 bestod till stora delar av fjärde delen av redovisningen av atlasinventeringen i "Fåglarnas utbredning i Kristianstad och Bromölla kommuner, resultat från skånsk atlasinventering II, 2004-2009 del IV skrattmåsar - fältpiplärka" sammanställd av Hans Cronert, Greger Flyckt och Ulf Jungbeck. Som vanligt i detta nummer presenterades rätt svar och vinnarna av tipstävlingen under "Fågelskådningens dag 8 maj".

I **SPOVEN nr 3** publicerades "Årsrapporten 2010 för nordöstra Skåne", en sammanställning av den lokala rapportkommittén, som bygger på observationer inskickade av många flitiga fågelskådare. Årsrapporten kompletterades med en fenologiförteckning för 2010.

I **SPOVEN nr 4** redovisas femte delen av atlasinventeringen i "Fåglarnas utbredning i Kristianstad och Bromölla kommuner, resultat från skånsk atlasinventering II, 2004-2009 del V sädesärta - lövsångare" sammanställd av Hans Cronert, Greger Flyckt och Ulf Jungbeck. Greger Flyckt presenterade resultatet av inventeringen av gråhakedopping i artikeln "Gråhakedoppingen i Kristianstad och Bromölla kommun 2011". Mårten Björnsson redovisade häckningsresultatet av arbetet med holkar i en årsrapport för 7:e verksamhetsåret i "Livat i Holken". I artikeln "Rödspoven i Skåne 2011" redogjorde Hans Cronert för rödspovens tillbakagång.

I varje nummer av SPOVEN har "Aktuellt från fågelmarkerna" presenterats av Ulf Sjölin, ett tidskriftsbaserat komplement till den omfattande rapporteringen av fågelobservationer på fågelklubbens elektroniska obsbok och Svalan/Artportalen. I varje nummer presenterades också klubbens kommande program.

Förutom ovanstående har tidskriften också innehållit notiser, meddelanden, upprop, annonser mm.

Liksom tidigare år har SPOVEN utbytesprenumeration med ett antal andra föreningar/institutioner, nämligen:

- Östergötlands läns Ornitologiska Förening
- Göingebygdens Biologiska Förening
- Göteborgs Ornitologiska Förening
- Kullabygdens Ornitologiska Förening
- Närke Ornitologiska Förening
- Norsk Ornitologisk Forening
- Rosenlunds Ornitologiska Klubb i Jönköping
- Tåkerns fältstation
- Varbergs Ornitologiska Förening
- Västblekinges Ornitologiska Förening
- Värmlands Ornitologiska Förening
- Naturum, Vattenriket

För Spovenredaktionen

Lennart Ströby

Upprop – Riksinventering av rördrom 2012!

av Ulrika Tollgren

Varje år genomför SOF:s forskningskommitté en rikstäckande inventering. Inventeringarna sker med hjälp av oss fågelskådare runt om i landet och för att resultatet ska bli så bra som möjligt är det viktigt att vi alla rapporterar.

Biologiska miljöer förändras i en allt snabbare takt, vilket medför att kunskaper om olika arters tillstånd behöver uppdateras regelbundet. Därför väljer SOF:s forskningskommitté årligen ut en eller två olika fågelarter där målet är att nå en rikstäckande inventering. 2012 års arter är dvärgmåås och rördrom, men eftersom inventeringen bara avser häckande fågel kan vi räkna bort dvärgmååsarna. Så då återstår frågan, hur ser det ut för rördromarna i Kristianstads och Bromöllas kommuner under häckningssäsongen 2012?

Rördrommen är en doldis som trivs i näringsrika sjöar med stora vassar och vanligtvis uppmärksammas de endast via hannarnas tutande ”sång”. En hane kan ha flera honor, men eftersom de lever så undagömt får antalet hannar indikera artens utveckling. Rördrommen förekommer relativt sparsamt och lokalt upp till Mälardalen och normalt flyttar den söderut. Men den kan övervintra, särskilt om vintrarna är milda. Klassiska vinterlokaler i vårt område är utloppskanal och tillrinnande diken vid Råbelöfssjön, diken kring Hammarsjön och i vassen vid gamla äspet-

bron i Åhus. Under 2010 hittades årets första rördrom den 2 januari vid Råbelöfssjön och årets sista rapport är från den 4 december vid samma sjö. De hårda vintrarna kan vara en bidragande orsak till halveringen av beståndet tutande hanar i vårt område mellan våren 2010 och 2011.

foto: Patrick Tollgren Lazarov

Det är inte ovanligt att man missar rördrommen då den är bra kamouflerad och står alldeles stilla för att undvika upptäckt.

foto: Linda Niklasson

Men kommer man för nära så styltar rördrommen ofta iväg in ibland snären istället för att flyga.

Vid den senaste riksinventeringen 2000 hittades en eller flera rördrommar vid Araslövssjön, Hammarsjön, Pulken, Råbelöfssjön, Oppmannasjön, Ivösjön, Vejla sjö (söder om Kjugekull), Siesjön samt Levrassjön. Dessa lokaler ska givetvis undersökas, liksom andra lämpliga biotoper och här behövs era insatser.

Lokalen bör besökas vid minst två tillfällen med några veckors mellanrum under perioden 10 april till den 10 juni och antalet tutande hannar räknas. Ifall du använder Svalan noterar du dina observationer där, med exakta lokalangivelser. I annat fall kan du meddela dina iakttagelser till mig.

Du som vill hjälpa till blir tilldelad ett område och givetvis beaktas dina önskemål. Låter det intressant att göra denna insats kontaktar du:

*Ulrika Tollgren
Ekbacken 7
290 37 Arkelstorp*

*Telefon: 044-914 34 eller
0738-08 37 73.*

E-post: ulrika.tollgren@orthanc.se

Vill man fortlöpande veta hur inventeringen går så kan man besöka svalan på <http://www.artportalen.se> Det går att filtrera sökningen så att endast får fram obsarna i vårt område. En direktlänk finns på vår hemsida under Inventeringar.

Ulrika Tollgren

Fångad i flykten.

av Ulrika Tollgren

Fångad i flykten är ett återkommande inslag i nya Spoven. Det är en intervju med personer i vår förening där vi får reda på lite om dem och deras fågelintresse. Först ut är vår ordförande Nils Waldemarsson.

- Varför är du fågelskådare?

- Det har funnits med mig sedan barnsben. Jag är uppvuxen i ett föräldrahem där naturintresset och intresset för fågel var stort. Sedan har det gått lite upp och ner genom olika perioder av livet, men de senast 25 -30 år har jag skådat intensivt. Speciellt sedan jag blev pensionär. Och det passar ju bra eftersom Ulla, min hustru, också är naturintresserad. Men jag hade också en period när jag intresserade mig en hel del för orkidéer.

- Hur har ditt skådande och skådarsverige förändrats genom åren?

- Det började med vanligt skådande och sedan när jag blev föreningsaktiv engagerade jag mig i olika fågelskyddsprojekt och inventeringsarbete. Det allra första större projektet var en backsvaleinventering 1989 i Bromölla och Kristianstads kommuner.

Vad gäller fågelutvecklingen har det gått bra för rovfåglar och gäss medan vadarfåglarna har det betydligt knepigare. Miljöarbetet idag behöver inriktas tydligare mot biologisk mångfald, dvs i högre grad art-och biotopskydd.

När det gäller Skådarsverige i stort har utvecklingen gått ifrån långsiktiga projekt och inventeringar emot allt mer snabba ryck och att kryssa fågel. På 70-talet var föreningslivet inne och de som blev aktiva då fungerar fortfarande som en bas i inventerings- och fågelskyddsarbetet. Numera bildas istället olika nätverk med inriktning att kryssa arter.

- Varför ska fågelskådare gå med i ornitologiska föreningar?

foto: Patrick Tollgren Lazarov

Nils Waldemarsson

- Om vi inte har en styrka genom engagerade medlemmar har vi svårt att föra fåglarnas talan. Du lär dig mer tillsammans med andra under t ex våra kurser och kommer snabbare in i ämnet. Vi har många bra exkursioner och så har du ju större möjligheter att engagera dig praktiskt för någon art eller biotop. Och inte minst är det ett tillfälle att ha kul och träffa andra med samma intresse.

- Vilken sorts skådning föredrar du?

- Beror på, jag kan brinna för ett inventeringsprojekt, men ändå gilla artkryssning på rimligt avstånd. Jag har alltid kikaren med mig, utom på stan förstås. Södra Öland är en fristad och sedan vi blev pensionärer har det blivit en hel del resor utomlands med fågelskådning som tema.

- Vilken är din starkaste skådarupplevelse?

- När man upptäcker det oväntade t.ex. den första häckande svärtan med 6 ungar i skärgården. Men även drag efter ovanliga arter och olika miljöer, var upplevelse har sitt värde. Jag har svårt att sätta en upplevelse framför en annan.

- Har du någon gång dragit en vit lögn för en fågels skull?

- Nej, jag är tämligen plikttrogen och har inventerat gäss trots att jag vetat om att det finns en kolymasnäppa på Öland. Och vad gäller hustrun behövs det inte, hon uppskattar mitt intresse. Så nej, det har jag aldrig gjort. Tror jag får tilläggas!

- Hur ser din skådardröm ut?

- Jag har en dröm, som bara kommer att förbli en dröm, och det är att under ett år satsa på årskryss i Sverige och då åka på allt som larvas ut. Fast egentligen är det inte försvarbart ur miljösynpunkt, men likväl en dröm. Men när vi är ute och reser så är ju varje resa en drömresa i sig.

- Vilken var din första kikare?

- I min barndom hade pappa köpt en postorderkikare för 19:90. Men den var egentligen ganska kass!

- Och hur ser din utrustning ut idag?

- Min handkikare är en Swarovski EL 10 x 42 och min tubkikare en Zeiss 85:a med okular 20 x 60.

- Några allmänna tankar?

- Jo, ibland funderar jag över var gränsen går mellan det ideellas ansvar och det offentliga ansvaret. En hel del av det arbete som utförs av fågelklubbar och andra ideella föreningar borde egentligen vara myndighetsuppgifter, exempelvis skötselåtgärder. Vårt brinnande engagemang har ibland gjort oss lättlurade med enbart kaffepengar som ersättning. Det offentligas insatser kan ibland vara kortsiktiga projekt och när pengarna är slut så åsidosätts uppföljning och underhåll. Bland aktuella projekt som vi arbetar med kan nämnas fiskgjuseprojektet i Ivösjön och nu stundar en strandängsinventering längs kusten som kommer att kräva stora insatser.

- Vilket smultronställe rekommenderar du Spovens läsare så här i vårtider?

- Skräbeån är en bra lokal tidigt på våren. Och nu kan man ju gå nedströms och uppströms och då får du med kustskådning, årummet, strandäng och rovfågelrika marker. Man hittar nästan alltid något spännande.

Nils svar på "5 snabba":

✓ Drag	-	Exkursion
✓ Vår	-	Höst
✓ Gryning	-	Skymning
Grågå	-	✓ Storskarv
✓ Spoven	-	Anser

På nästa sida hittar ni lite information om Nils favoritställe, Skräbeån...

Ulrika Tollgren

Nils rekommendation: Skräbeån

Skräbeån ligger i Bromölla kommun, har sin början i Ivösjön och sitt utlopp i hanöbukten vid Nymölla pappersbruk. Här är Nils guidning av skräbeån som fågelskådare.

Du tar dig till Nymölla och om du kör bil kan du parkera vid ån i anslutning till bron vid Nymölla kvarn.

Därifrån kan du vandra söderut längs åns östra sida och hålla koll i forsen efter strömstare och forsärla eller smådopping ute vid åmynningen. Ute på udden kan det finnas arter såsom vinterhämling och med hjälp av tubkikare kan man njuta av diverse änder och sjöfågel och ofta någon häger. Havsörn ses nästan alltid. Vissa vintrar övervintrar även storspovar i detta område. Tidigt anlända vadare som tofsvipa och större strandpipare rastar gärna på sandbankarna.

Därefter passar det bra att gå norrut samma väg eller byta sida via gångbron och sen korsa landsvägen och gå en bit längs med leden med det något pretentiösa namnet ”Lilla kungsleden”. I skogsområdet finns chans på mindre hackspett och diverse småfåglar. Sen när du når hjorthägnets ses här ofta starar, tofsvipor och ängsbiplärkor tidigt på våren. Sorkjagande rovfågel som ormvråk, fjällvråk och tornfalk är vanligt här. Kanske stöter du på vårens första lärka vid Skräbeån?

foto: Linda Niklasson

Gärdsmygen är lättast att upptäcka genom sitt karakteristiska knäppande läte.

foto: Linda Niklasson

Gråhägern behöver öppet vatten så skräbeåns rinnande vatten gör den till en naturlig gäst.

Nils Waldemarsson

FÅGLARNAS UTBREDNING I KRISTIANSTAD OCH BROMÖLLA KOMMUNER, RESULTAT FRÅN SKÅNSK ATLASINVENTERING 2. 2004 – 2009

av Hans Cronert, Greger Flyckt och Ulf Jungbeck

Del VI Kungsfågel - Korp

Atlasredovisningen fortsätter med resultaten från ytterligare ett antal fågelarter. Hittills är följande publicerat: Del I - SPOVEN nr 2, 2010, Del II - SPOVEN nr 4, 2010, Del III - SPOVEN nr 1, 2011, Del IV - SPOVEN nr 2, 2011 och Del V – SPOVEN nr 4, 2011.

I detta nummer presenteras 25 nya arter, från kungsfågel till korp.

Figur 1. Referenskarta med rutnamn.

Kungsfågel

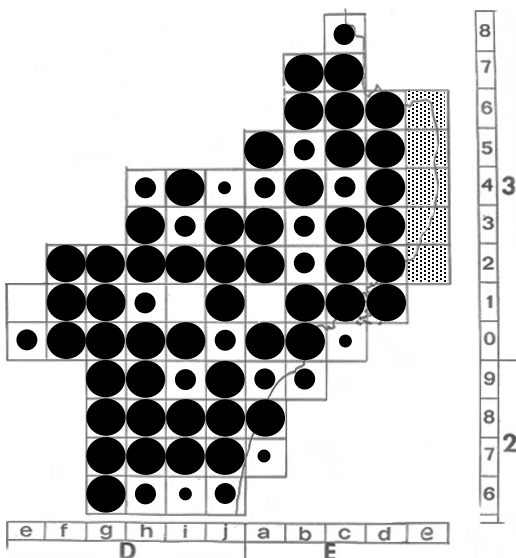
Kungsfågeln är vår minsta fågel och den trivs i barr- och blandskogar, gärna med inslag av äldre granar. Arten är med andra ord gynnad av alla de barrplanteringar som gjorts sedan början på förra seklet.

Kungsfågeln uppvisar inga större skillnader mellan inventeringsomgångarna, utan fanns med säker eller trolig häckning i omkring 90% av rutorna vid båda tillfällena. Möjligen kan de påtagligt färre rutorna med säkra häckningar indikera att det finns färre häckande par.

Genom att kungsfågeln är så spridd och finns i flertalet rutor är det svårt att utläsa något av den stora tillbakagång som skett för Sverige som helhet. Under den senaste trettioårsperioden har den minskat med 10-20%. Den senaste tioårsperioden har minskningen accelererat och uppgick till så mycket som 30-50%. Man vet inget om orsaken, men förmodar att det skett förändringar till det sämre i häckningsmiljön.

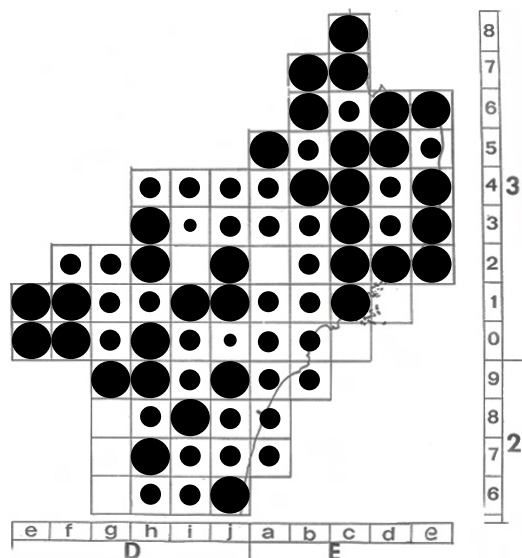
Atlas I - 1974-1983(85)

69 rutor av 72 (96%)
Säkra häckn.: 49 (68%)
Troliga häckn.: 16 (22%)
Möjliga häckn.: 4 (6%)

Atlas II – 2004-2009

65 rutor av 72 (90%)
Säkra häckn.: 30 (42%)
Troliga häckn.: 33 (46%)
Möjliga häckn.: 2 (3%)

Brandkronad kungsfågel

Som namnet antyder är den brandkronade kungsfågeln nära släkt med vår vanliga kungsfågel. Den uppges häcka i löv- och blandskogar. De etableringar som skett hos oss är företrädesvis i barrblandskogar med stort inslag av gran eller tall.

Den brandkronade kungsfågeln har vandrat in i vårt område under senare år. Vid den senaste atlasinventeringen noterades en säker häckning i sydligaste delen av området medan trolig häckning skett i ytterligare 6 rutor. Fynden under häckningstid är framförallt gjorda i de skogrikare delarna längs kusten eller i skogsbygderna i väster och norr.

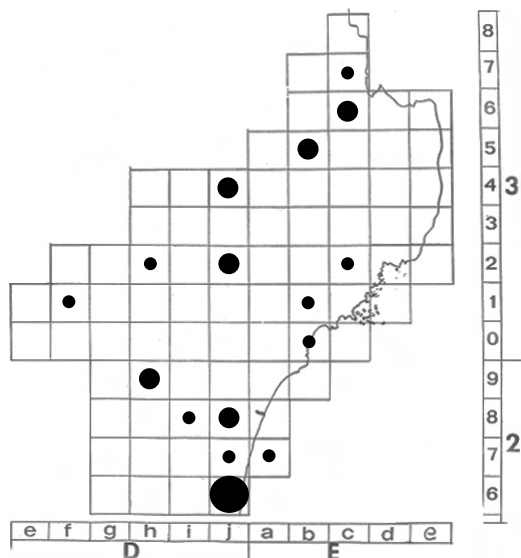
Den brandkronade kungsfågeln har ökat generellt och häckningar har registrerats på andra håll i södra Sverige. Någon förklaring till ökningen har inte presenterats. Möjligen har förekomsten av mildare vintrar i norra Europa gynnat arten och möjliggjort spridning från randpopulationerna i exempelvis Tyskland och Polen.

Atlas I - 1974-1983(85)

0 rutor av 72 (0%)
Säkra häckn.: 0 (0%)
Troliga häckn.: 0 (0%)
Möjliga häckn.: 0 (0%)

Atlas II – 2004-2009

16 rutor av 72 (22%)
Säkra häckn.: 1 (1%)
Troliga häckn.: 6 (8%)
Möjliga häckn.: 9 (13%)

Gärdsmyg

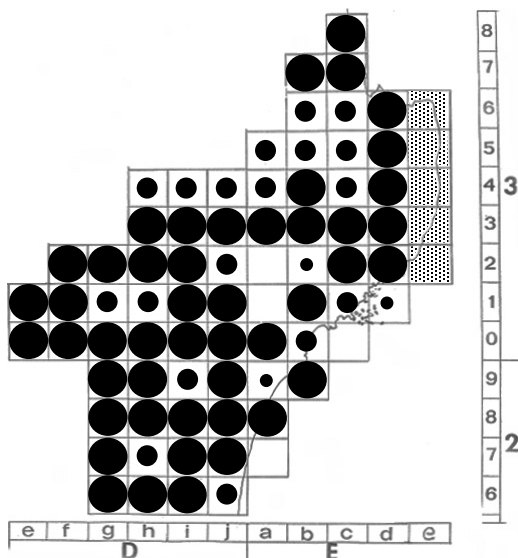
Gärdsmygen är bara snäppet större än kungsfåglarna och därmed är de fåglar som försöker övervintra känsliga för kalla vintrar. Det har märkts väldigt tydliga efter de senaste två vinternarna. Gärdsmygen trivs i allehanda, gärna risiga och oskötta, skogsmiljöer.

Man kan inte urskilja några tydliga trender för gärdsmygen. Den fanns med säker och trolig häckning i 90-95% av atlasrutorna vid båda inventeringstillfällena.

Nationellt har gärdsmygen ökat mycket kraftigt (mer än 80%) under den senaste trettioårsperioden, för att sedan under de senaste tioperioden ha minskat något igen.

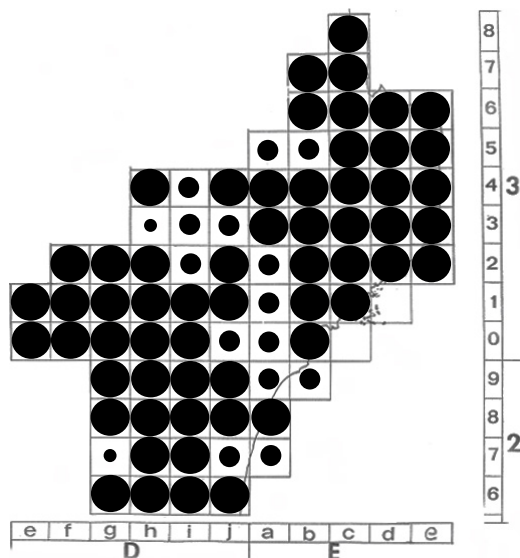
Atlas I - 1974-1983(85)

68 rutor av 72 (94%)
Säkra häckn.: 47 (65%)
Troliga häckn.: 18 (25%)
Möjliga häckn.: 3 (4%)

Atlas II – 2004-2009

70 rutor av 72 (97%)
Säkra häckn.: 54 (75%)
Troliga häckn.: 14 (19%)
Möjliga häckn.: 2 (3%)

Grå flugsnappare

Grå flugsnapparen är lite av en doldis. Den är grå och oansenlig. Sången är diskret, högfrekvent och lätt att förbigå. Den trivs bäst i ganska torra, öppna skogar över hela inventeringsområdet. Den utnyttjar ofta bebyggelse för placering av sitt bo.

Arten verkar ha minskat något mellan atlasperioderna. Andelen rutor med säker och trolig häckning har sjunkit från 93 till 86% av atlasrutorna .

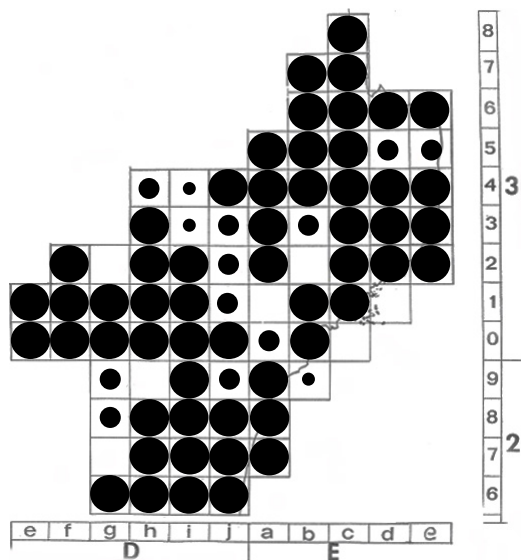
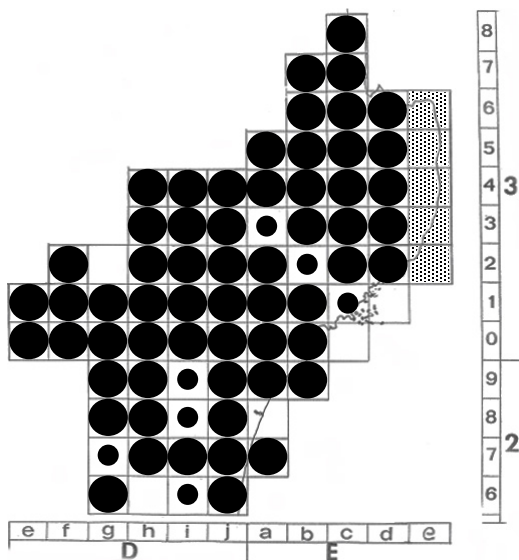
Sett ur ett nationellt perspektiv visar grå flugsnapparen ett mycket stabilt bestånd. Under den senaste tioårsperioden har den till och med ökat något (10-20%). Varför skiljer sig de lokala och nationella trenderna? Kan omvandlingen av äldre torp och gårdar med inägor och betesmark till skogsplanteringar med gran bidragit till minskningen i vårt område.

Atlas I - 1974-1983(85)

67 rutor av 72 (93%)
Säkra häckn.: 60 (83%)
Troliga häckn.: 7 (10%)
Möjliga häckn.: 0 (0%)

Atlas II – 2004-2009

65 rutor av 72 (90%)
Säkra häckn.: 52 (72%)
Troliga häckn.: 10 (14%)
Möjliga häckn.: 3 (4%)

Mindre flugsnappare

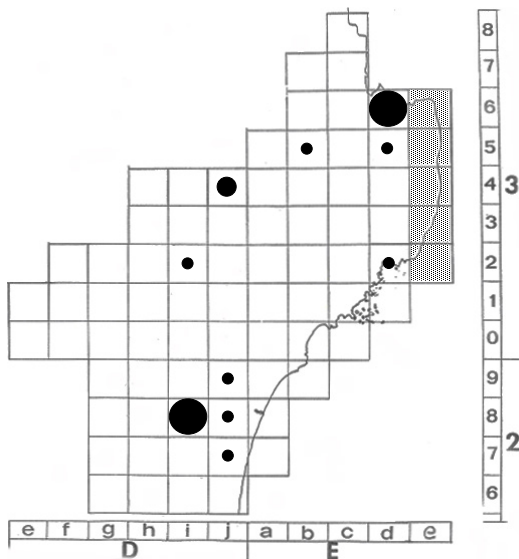
Mindre flugsnapparen är en mycket ovanlig häckfågel i nordöstra Skåne och antalet konstaterade häckningar rör sig bara om några enstaka. Någon favoriserad biotop i området går det inte att ha någon uppfattning om.

Rutor med säker eller trölig häckning är få och registrerades bara vid första atlasinventeringen. Detta kan möjligen indikera att arten minskat.

Sett ur ett nationellt perspektiv verkar mindre flugsnappare ha minskat under de senaste trettio åren. Genom att arten är så ovanlig i landet är dataunderlaget mycket begränsat.

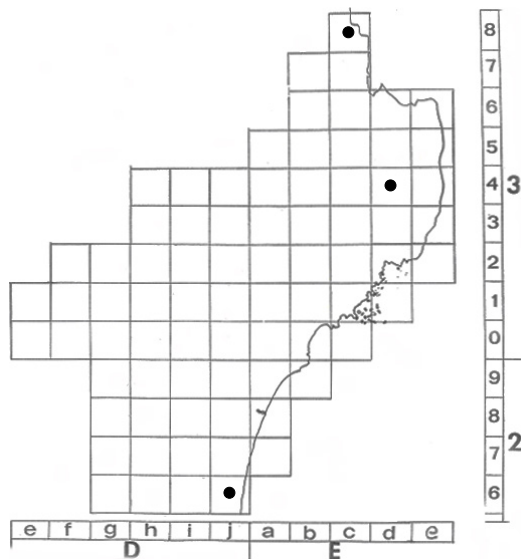
Atlas I - 1974-1983(85)

10 rutor av 72	(14%)
Säkra häckn.:	2(3%)
Troliga häckn.:	1(1%)
Möjliga häckn.:	7(10%)

Atlas II – 2004-2009

3 rutor av 72	(4%)
Säkra häckn.:	0 (0%)
Troliga häckn.:	0 (0%)
Möjliga häckn.:	3 (4%)

Svartvit flugsnappare

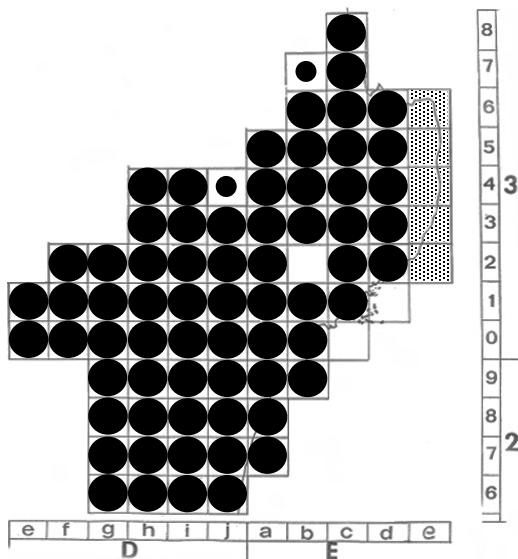
Svartvita flugsnappare är väl spridd i området. Genom att den gärna häckar i holk är det lätt att konstatera häckning. Den trivs i allehanda trädbärande skogsmiljöer, gärna med inslag av löv, samt parker och trädgårdar.

Ingan skillnad kan utläsas mellan inventeringsomgångarna. Andelen säkra och troliga häckningar uppgick till 96 respektive 95%.

Sett ur ett trettioårsperspektiv har svartvita flugsnappare minskat 20-30% i landet. Under den senaste tioårsperioden har minskningen avstannat. Någon förklaring till minskningen har inte presenterats. I Storbritannien, där arten minskat med 86% (!) under de senaste trettioårsperioden, diskuteras klimatförändringar, mer torka i övervintringsområdet i Sahelregionen i Afrika (söder om Sahara), ökad ökenutbredning på grund av torka och intensifierat jordbruk samt ökad användning av bekämpningsmedel mot bl a gräshoppor som möjliga orsaker.

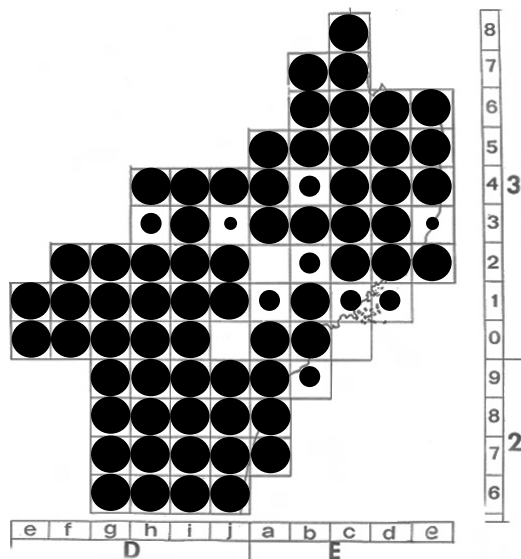
Atlas I - 1974-1983(85)

69 rutor av 72 (96%)
Säkra häckn.: 67 (93%)
Troliga häckn.: 2 (3%)
Möjliga häckn.: 0 (0%)

Atlas II – 2004-2009

69 rutor av 72 (96%)
Säkra häckn.: 61 (85%)
Troliga häckn.: 7 (10%)
Möjliga häckn.: 1 (1%)

Talgoxe

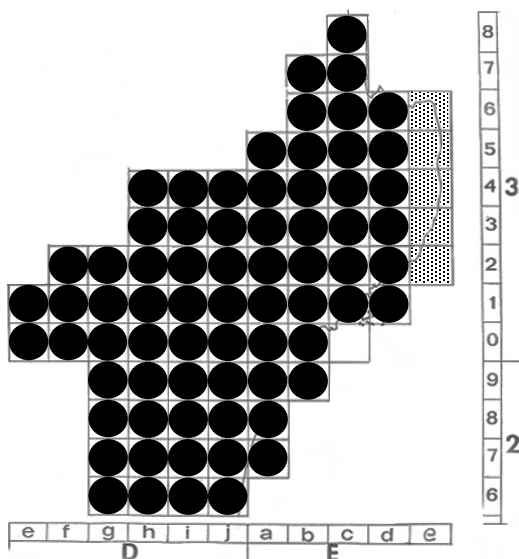
Talgoxen är en av vår mest spridda fåglar som finns i de flesta trädmiljöer. De flesta är bekanta med den genom att den gärna besöker fågelbordet och tar närmsta fågelholk i anspråk.

Arten hade samma heltäckande utbredning, dvs den fanns i de flesta rutor, vid båda inventeringstillfällena.

Nationellt uppvisar talgoxen en nedåtgående trend på trettioårsbasis med 10-20%, för att sedan åter hämta sig i samma storleksordning under de senaste tio åren. Genom sin vanlighet, slår inte förändringarna igenom i atlasinventeringen.

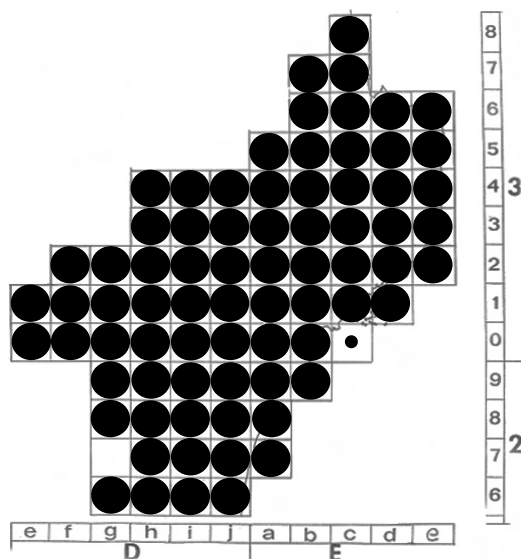
Atlas I - 1974-1983(85)

71 rutor av 72 (99%)
Säkra häckn.: 71 (99%)
Troliga häckn.: 0 (0%)
Möjliga häckn.: 0 (0%)

Atlas II – 2004-2009

71 rutor av 72 (99%)
Säkra häckn.: 70 (97%)
Troliga häckn.: 0 (0%)
Möjliga häckn.: 1 (1%)

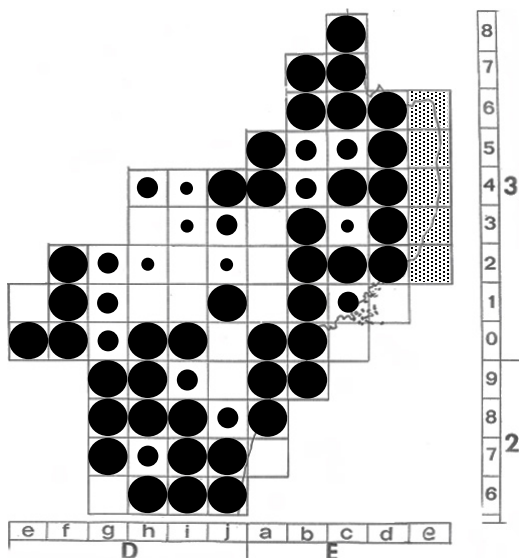
Svartmes

Svartmesen trivs bäst i barr- och barrblandskogar. Helst skall det finnas lite äldre gran i skogen. Svartmesen har möjligen minskat något mellan atlasinventeringarna. Resultaten visar förekomst med säker eller trolig häckning i 74 respektive 70% av rutorna.

Den svenska trenden är entydigt negativ. Sett över trettio uppgår minskningen till 10-20% och bara under den senaste tioårsperioden har arten minskat med 20-50%. Någon entydig förklaring finns inte. Fragmentering av lämpliga miljöer som ett resultat av det moderna skogsbruket diskuterats som en möjlig orsak.

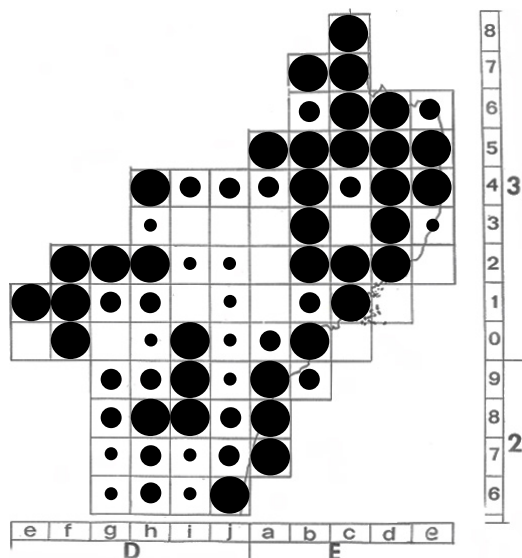
Atlas I - 1974-1983(85)

58 rutor av 72 (81%)
Säkra häckn.: 41 (57%)
Troliga häckn.: 12 (17%)
Möjliga häckn.: 5 (7%)

Atlas II – 2004-2009

61 rutor av 72 (85%)
Säkra häckn.: 33 (46%)
Troliga häckn.: 17 (24%)
Möjliga häckn.: 11 (15%)

Blåmesen

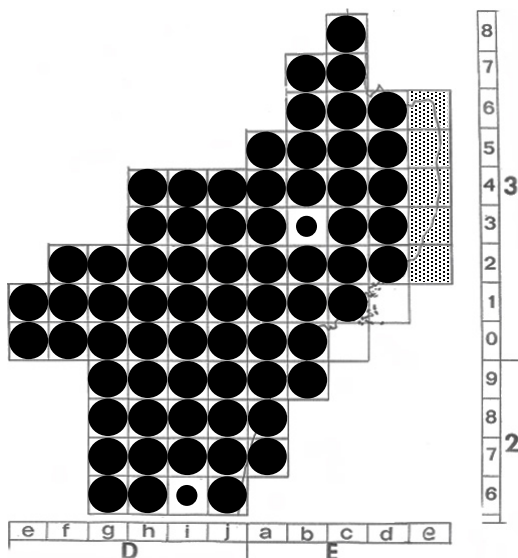
Blåmesen häckar allmänt i de flesta löv- och blandskogar, parker och trädgårdar. Den är en av de första att utnyttja uppsatta fågelholkar.

Det är i princip ingen skillnad mellan inventeringsomgångarna och några trender för området kan inte urskiljas.

Blåmesen har ökat kraftigt i Sverige och ökningen ligger bortåt 30-50% under den senaste trettioårsperioden. Om antalet par blivit fler hos oss är omöjligt att uttala sig om på basis av atlasinventeringarna. Det ligger nära till hands att misstänka att effekten av varmare vintrar gått hand i hand med förändringar i häckningsmiljöerna, som tillsammans gynnat blåmesen.

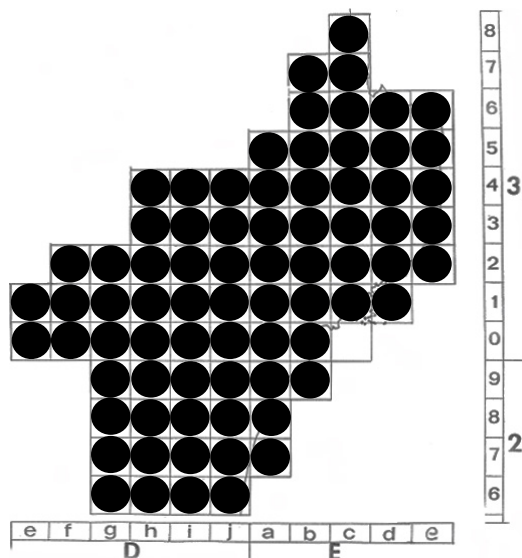
Atlas I - 1974-1983(85)

70 rutor av 72 (97%)
Säkra häckn.: 68 (94%)
Troliga häckn.: 2 (3%)
Möjliga häckn.: 0 (0%)

Atlas II – 2004-2009

71 rutor av 72 (99%)
Säkra häckn.: 71 (99%)
Troliga häckn.: 0 (0%)
Möjliga häckn.: 0 (0%)

Tofsmes

Tofsmesen trivs främst i tall- och tallblandskogar. Inte oväntat finns den väl spridd i kusttallskogarna, tallplanteringar på slätten och i de mer naturliga tallblandskogarna i norr.

Andelen rutor med säkra och troliga häckningar är densamma vid båda atlasinventeringarna och några tendenser till förändringar finns inte.

Någon riktigt långsiktig trend finns inte i Sverige. Däremot har en viss ökning (10-20%) skett den senaste tioårsperioden.

Atlas I - 1974-1983(85)

42 rutor av 72 (58%)

Säkra häckn.: 32 (44%)

Troliga häckn.: 7 (10%)

Möjliga häckn.: 3 (4%)

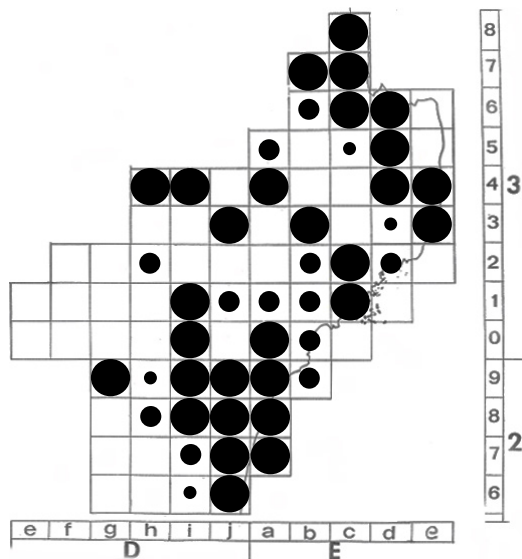
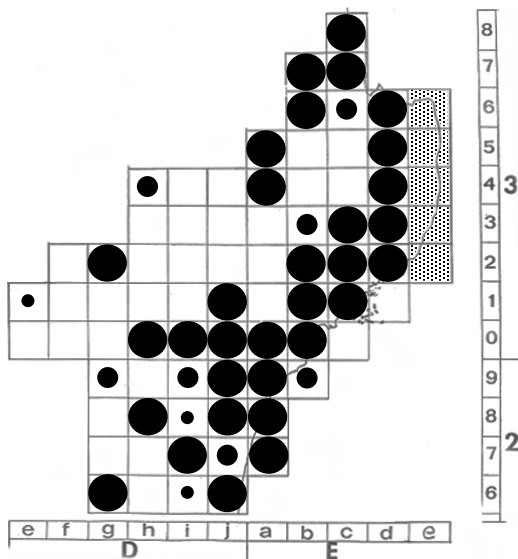
Atlas II – 2004-2009

43 rutor av 72 (60%)

Säkra häckn.: 27 (38%)

Troliga häckn.: 12 (17%)

Möjliga häckn.: 4 (6%)

Entita

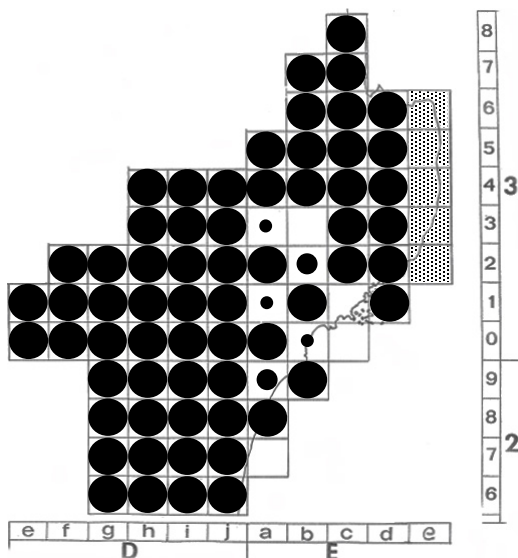
Entitan är trots namnet en typisk lövskogsmes. Inte för inte kallades den förr ofta kärrmes. Den är mycket stationär och håller sig i reviret året om. Den vill gärna ha inslag av lite oskötta fuktiga partier med buskage och riklig undervegetation.

Entitan verkar ha minskat något i vårt område, från 90 till 82% (andel rutor med säker eller trolig häckning. Den verkar ha försvunnit helt från några rutor på slätten.

Nationellt har entitan minskat mycket kraftigt, 50-80% under den senaste trettioårsperioden. Under senare år har tillbakagången avstannat. Ett effektivt skogsbruk med homogena granplanteringar missgynnar arten.

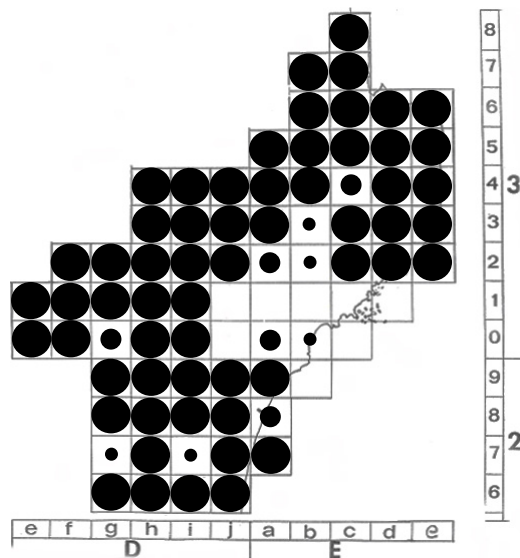
Atlas I - 1974-1983(85)

68 rutor av 72 (94%)
Säkra häckn.: 63 (88%)
Troliga häckn.: 2 (3%)
Möjliga häckn.: 3 (4%)

Atlas II – 2004-2009

64 rutor av 72 (89%)
Säkra häckn.: 54 (75%)
Troliga häckn.: 5 (7%)
Möjliga häckn.: 5 (7%)

Talltita

Talltitan trivs som namnet antyder gärna i barrskog, både tall, och som det norska namnet gran-
meis signalerar, gran. Den föredrar äldre skog med inslag av äldre och döda lövträd. Boet gräver
den gärna ut i en gammal murken trädstam.

Talltitan är en av de arter som minskat mest mellan atlasomgångarna, från 67 till bara 36% av
antalet rutor. Bestånden har glesnat betydligt längs kusten och på Linderödsåsen.

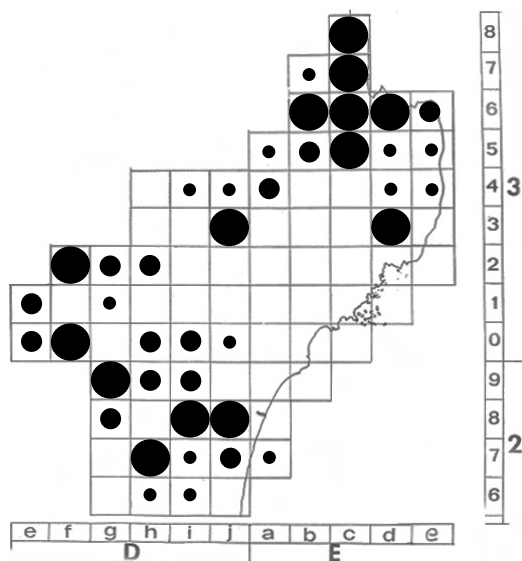
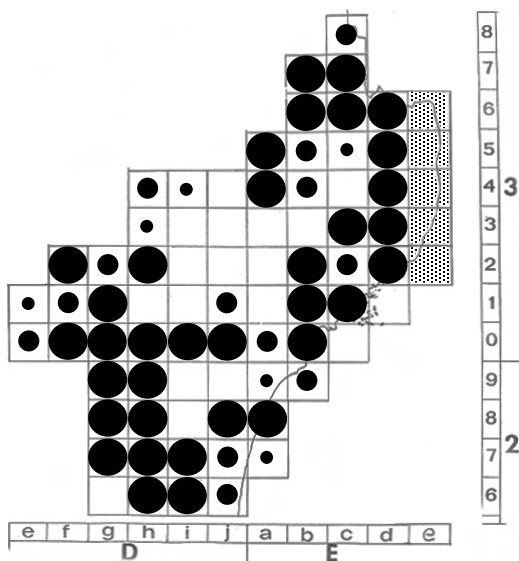
Även nationellt är tillbakagången för talltitan närmast katastrofal och uppgår till inte mindre än
50-80% under de senaste trettio åren. Tillbakagången fortsätter och verkar inte stanna av. Ett mer
rationellt skogsbruk, där viktiga strukturer för talltitan försvunnit, torde vara främsta orsaken.

Atlas I - 1974-1983(85)

54 rutor av 72 (75%)
Säkra häckn.: 35 (49%)
Troliga häckn.: 13 (18%)
Möjliga häckn.: 6 (8%)

Atlas II – 2004-2009

38 rutor av 72 (53%)
Säkra häckn.: 14 (19%)
Troliga häckn.: 12 (17%)
Möjliga häckn.: 12 (17%)

Stjärtmes

Stjärtmesen gillar oskötta löv- och blandskogar, gärna med inslag av fuktstråk. Den finns spridd över hela området med glesast förekomst inom odlade områden på slätten.

Stjärnesen har blivit något vanligare mellan inventeringsomgångarna och andelen rutor med säker eller trolig häckning har ökat från 58 till 68%.

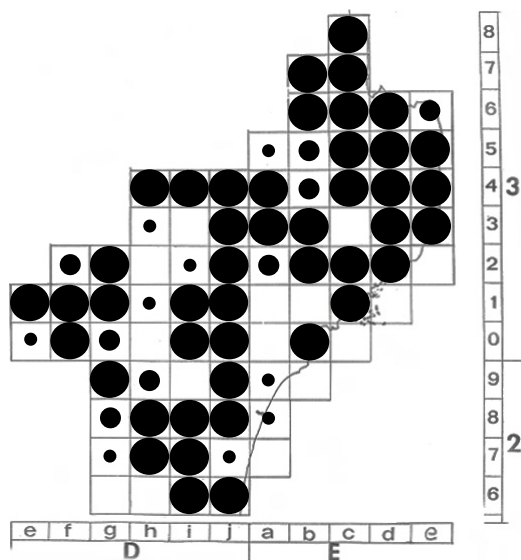
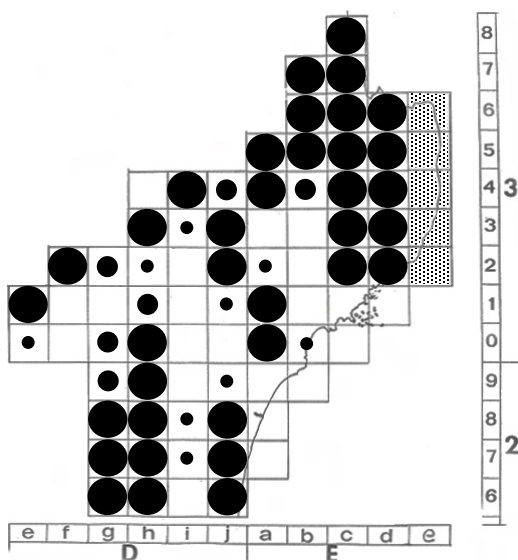
Arten har ökat med 10-20% under den senaste tioårsperioden i Sverige. Någon förklaring till ökningen har inte redovisats.

Atlas I - 1974-1983(85)

51 rutor av 72 (71%)
Säkra häckn.: 36 (50%)
Troliga häckn.: 6 (8%)
Möjliga häckn.: 9 (13%)

Atlas II – 2004-2009

58 rutor av 72 (81%)
Säkra häckn.: 42 (58%)
Troliga häckn.: 7 (10%)
Möjliga häckn.: 9 (13%)

Skäggmes

Skäggmesen är ett nyttillskott till vårt område. Den trivs bäst i slättsjöar med stora områden av gammal flerårig bladvass.

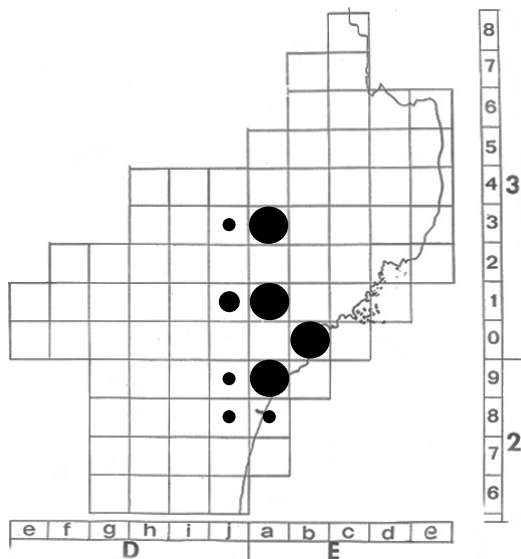
Det finns inga rapporter från första atlasinventeringen. Från den andra föreligger säker eller trolig häckning i fyra altasrutor, Äspet, Egesideområdet, Hammarsjön och södra Råbelövssjön. Nationellt har skäggmesen ökat, men underlaget är för magert för att det skall gå att göra några beräkningar. Arten är känslig för hårda vintrar och möjligen kan en ökad förekomst av milda vintrar i norra Europa ha bidragit till att arten etablerat sig i vårt område.

Atlas I - 1974-1983(85)

0 rutor av 72 (0%)
Säkra häckn.: 0 (0%)
Troliga häckn.: 0 (0%)
Möjliga häckn.: 0 (0%)

Atlas II – 2004-2009

9 rutor av 72 (13%)
Säkra häckn.: 4 (6%)
Troliga häckn.: 1 (1%)
Möjliga häckn.: 4 (6%)

Pungmes

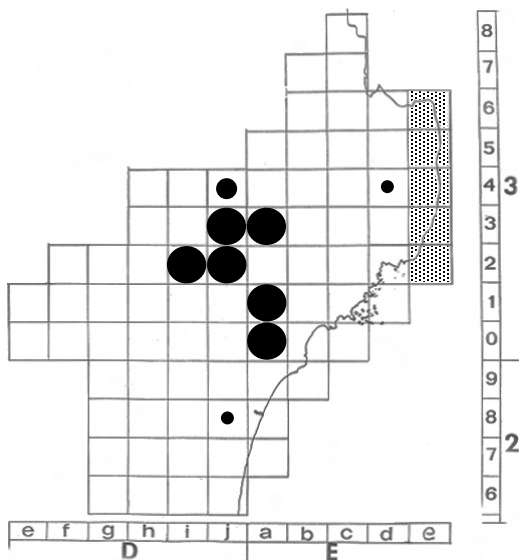
Pungmesen är en relativt sen invandrare till Sverige. De första fynden gjordes på sextiotalet och i början av 1970-talet iaktogs den första häckningen. Den häckar gärna längs näringsrika vattendrag med sumpiga stränder som hyser vass, kaveldun och videbuskage. Den utnyttjar gärna en björk att hänga sitt speciella bo i.

Jämför man de båda atlasstillfällena, ser man ingen nämnvärd skillnad i utbredningen. Utöver i våtmarksområdet längs Helgeån finns fynd eller häckningsuppgifter från Råbelövssjön och Axeltorpsviken i Ivösjön.

Efter etableringen på 1970-talet ökade arten kraftigt, mer än 80%, för att sedan minska med 10-20% under den senaste tioårsperioden. Någon förklaring till förändringarna finns inte. På flera platser, bl a i Sydvästsåskåne, har "skräpmarken" pungmesen häckat i exploaterats för olika verksamheter. Arten är med på svenska rödlistan och klassas som "starkt hotad" (EN). Idag hyser våtmarkerna i Vattenriket omkring en tredjedel av den skånska populationen.

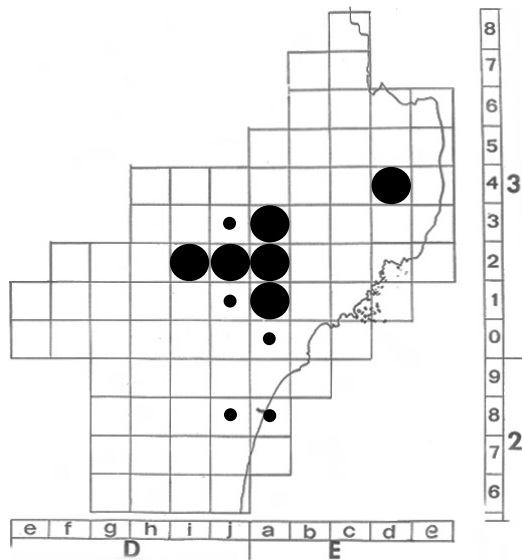
Atlas I - 1974-1983(85)

9 rutor av 72 (13%)
Säkra häckn.: 6 (8%)
Troliga häckn.: 1 (1%)
Möjliga häckn.: 2 (3%)

Atlas II – 2004-2009

11 rutor av 72 (15%)
Säkra häckn.: 6 (8%)
Troliga häckn.: 0 (0%)
Möjliga häckn.: 5 (7%)

Nötväcka

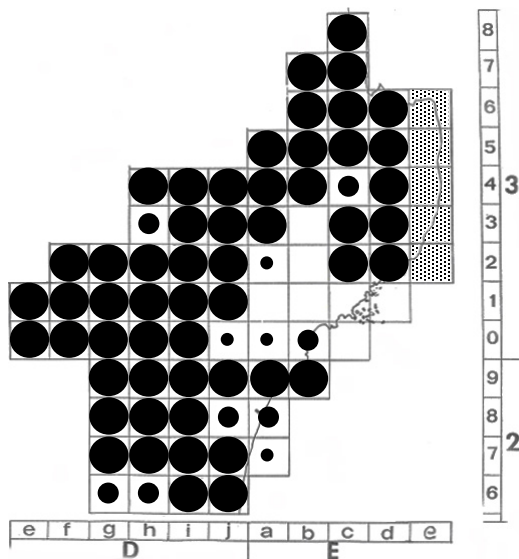
Nötväckan häckar i allehanda skogsmiljöer med inslag av lövträd. Den bygger sitt bo i gamla bohål i träd, ofta uthackade av hackspett, eller i en holk.

Nötväckan har blivit vanligare mellan atlasinventeringarna och andelen rutor med säker eller trolig häckning har ökat från 85 till 93% av rutorna.

Nationellt har nötväckan ökat med 20-30% under den senaste trettioårsperioden. Arten har ökat både i antal och spridit sig längre norrut i Sverige. Milda vintrar har framförts som en möjlig orsak. Mildare vintrar känns dock inte som en så bra förklaring till varför den i vårt område ökat i antal och spridit sig ut på slätten och längs delar av kusten.

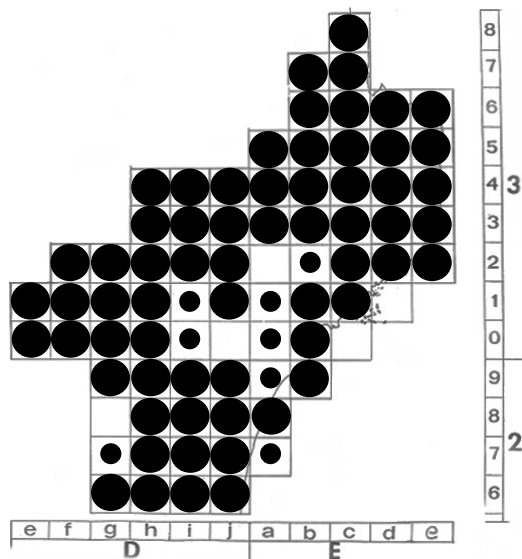
Atlas I - 1974-1983(85)

65 rutor av 72 (90%)
Säkra häckn.: 54 (75%)
Troliga häckn.: 7 (10%)
Möjliga häckn.: 4 (6%)

Atlas II – 2004-2009

67 rutor av 72 (93%)
Säkra häckn.: 59 (82%)
Troliga häckn.: 8 (11%)
Möjliga häckn.: 0 (0%)

Trädkrypare

Trädkryparen häckar i skogar, parker och större trädgårdar, gärna med inslag av träd i olika åldrar.

Vid jämförelse mellan inventeringarna ser man ingen skillnad i utbredningen. Antalet rutor med säkra och troliga häckningar är detsamma .

Trädkryparen har minskat i Sverige under den senaste trettioårsperioden, en minskning som tilltagit under de senaste tio åren och då uppgått till 30-50%. Anledningen anses vara det moderna skogsbruket, som resulterar i mindre strukturellt komplexa skogar (dvs skogar med stor olikåldrighet, varierande trädslagsförekomst och förekomst av död ved). Troligen har trädkryparpopulationen påverkats även i vårt område, men inte så mycket att det inneburit att arten försvunnit från några atlasrutor.

Atlas I - 1974-1983(85)

68 rutor av 72 (94%)

Säkra häckn.: 54 (75%)

Troliga häckn.: 9 (13%)

Möjliga häckn.: 5 (7%)

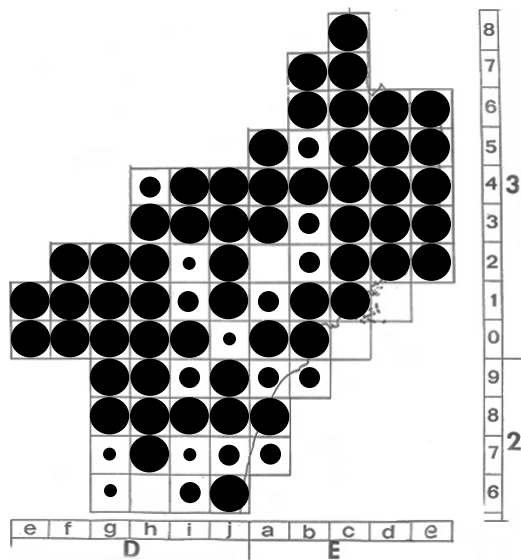
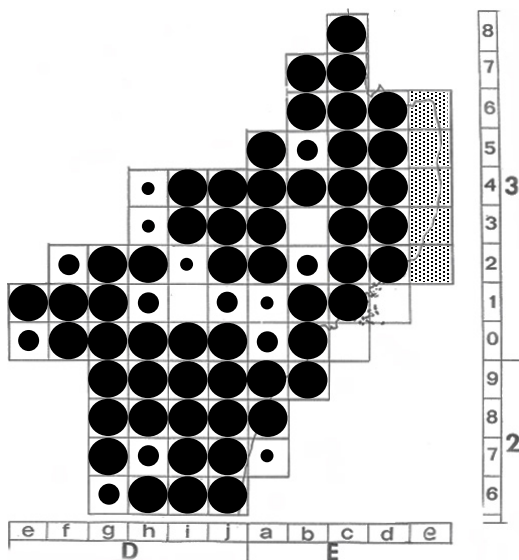
Atlas II – 2004-2009

64 rutor av 72 (89%)

Säkra häckn.: 51 (71%)

Troliga häckn.: 12 (17%)

Möjliga häckn.: 5 (7%)

Törnskata

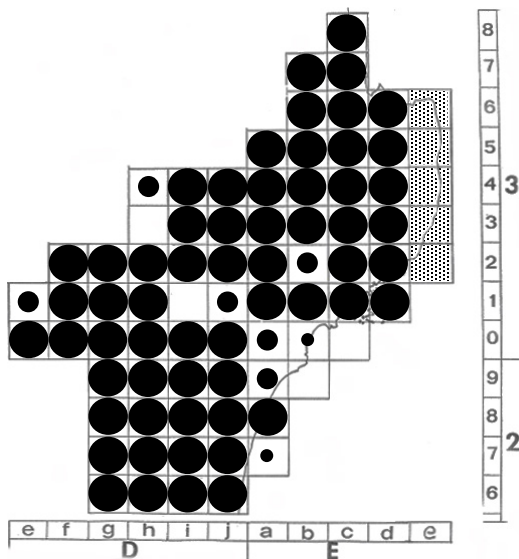
Törnskatan trivs i öppna buskbevuxna betesmarker i odlingslandskapet. Ibland fungerar också hyggen i skogslandskapet som häckningsmiljö.

Man ser en ganska likartad bild när man jämför atlaskartorna för törnskatan under de olika inventeringsomgångarna. En marginell minskning kan konstateras, från 66 till 63 rutor med säkra och troliga häckningar.

Törnskatan har minskat mycket kraftigt, 30-50%, i Sverige under den senaste trettioårsperioden. Minskningen har nu avstannat och de senaste tio åren har ingen förändring skett. Försämrade förhållanden i övervintringsområdena i tropiska Afrika anges som trolig orsak.

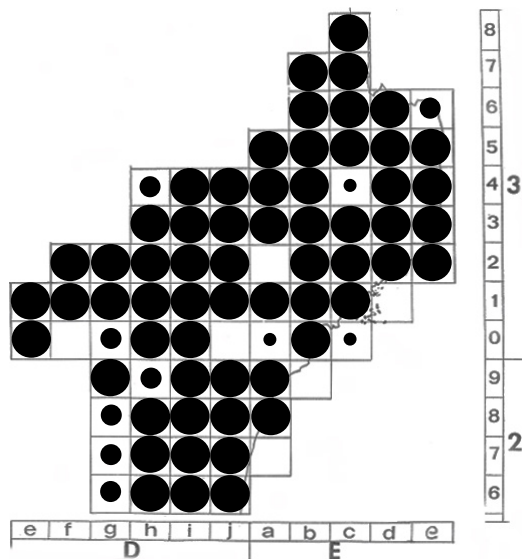
Atlas I - 1974-1983(85)

68 rutor av 72 (94%)
Säkra häckn.: 60 (83%)
Troliga häckn.: 6 (8%)
Möjliga häckn.: 2 (3%)

Atlas II – 2004-2009

66 rutor av 72 (92%)
Säkra häckn.: 57 (79%)
Troliga häckn.: 6 (8%)
Möjliga häckn.: 3 (4%)

Skata

Skatan trivs i människans närhet och finns så väl i staden som kring bebyggelse på landsbygden. Skatan uppvisar en oförändrad utbredningsbild mellan atlasomgångarna.

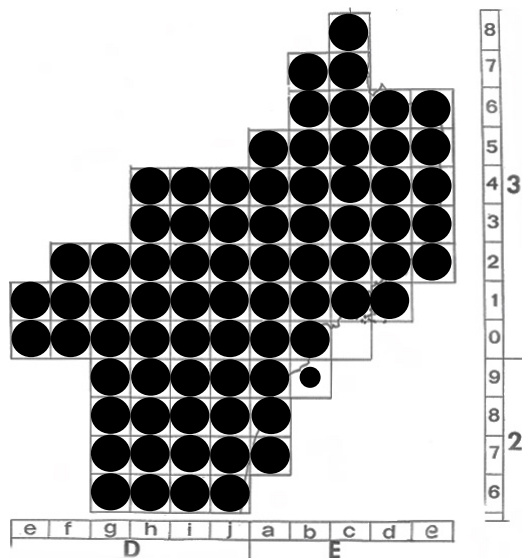
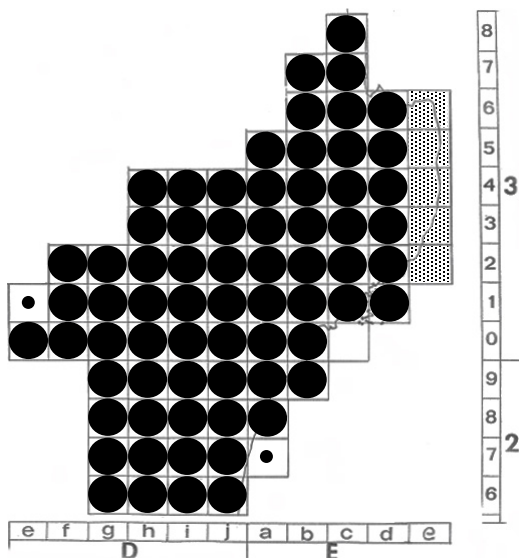
Inte heller på nationell nivå kan några beståndsförändringar eller förändringar i utbredningen noteras.

Atlas I - 1974-1983(85)

71 rutor av 72 (99%)
Säkra häckn.: 69 (96%)
Troliga häckn.: 0 (0%)
Möjliga häckn.: 2 (3%)

Atlas II – 2004-2009

71 rutor av 72 (99%)
Säkra häckn.: 70 (97%)
Troliga häckn.: 1 (1%)
Möjliga häckn.: 0 (0%)

Nötskrika

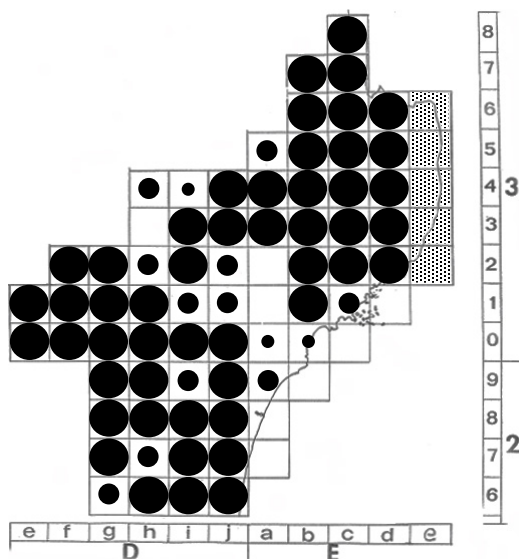
Nötskrikan finns i blandskogar av olika slag. Det är positivt om det finns ek i närheten eftersom den gärna samlar och gömmer ekollon på hösten, som den sedan nyttjar under vintern.

Nötskrikan har gått tillbaka mellan atlasomgångarna. Minskningen har varit störst på de centrala delarna av slätten. Andelen rutor med säker och trolig häckning har minskat från 85 till 71%.

Även nationellt har en långsiktig minskning skett med 10-20% den senaste trettioårsperioden. Minskningen har stannat av under senare år. Någon förklaring till minskningen har inte presenterats.

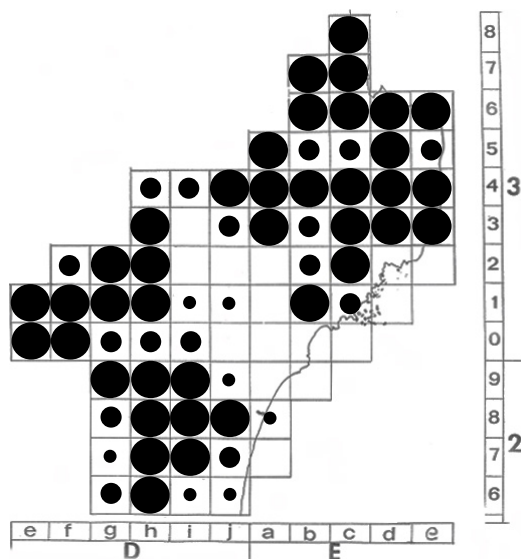
Atlas I - 1974-1983(85)

64 rutor av 72 (89%)
Säkra häckn.: 50 (69%)
Troliga häckn.: 11 (15%)
Möjliga häckn.: 3 (4%)

Atlas II – 2004-2009

58 rutor av 72 (81%)
Säkra häckn.: 36 (50%)
Troliga häckn.: 15 (21%)
Möjliga häckn.: 7 (10%)

Nötkråka

Nötkråkan häckar i äldre granskog. Genom att den naturliga sydgränsen för gran går i trakterna av Immeln har arten gynnats av den omfattande plantering av gran som skett söder om denna gräns under 1900-talet. Det krävs ytterligare en förutsättning för att arten skall finnas och det är tillgång till hassel och hasselnötter i närheten, som den samlar, gömmer och sedan till stor del lever av under vintern.

Nötkråkan har minskat mycket kraftigt i vårt område, från 26 till 9 rutor med säker eller trolig häckning.

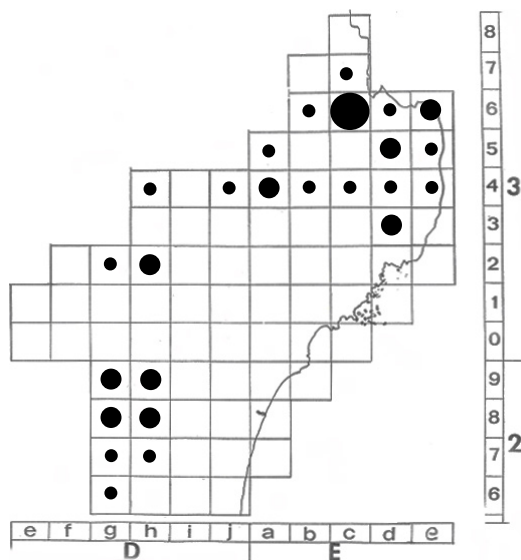
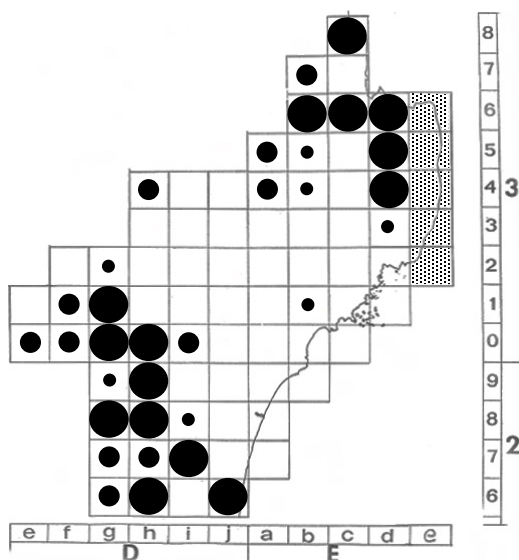
Även nationellt har arten minskat, men inte alls i samma omfattning. Man kan fundera över varför arten minskat så kraftigt hos oss. En gissning är att förekomsten av hassel minskat i skogsbygderna efterhand som gamla torp och gårdar med hassel i stengårdsgårdar och betesmarker övergivits och ersatts med planterad skog. Kanske har även förekomsten av äldre gran minskat?

Atlas I - 1974-1983(85)

33 rutor av 72 (46%)
Säkra häckn.: 15 (21%)
Troliga häckn.: 11 (15%)
Möjliga häckn.: 7 (10%)

Atlas II – 2004-2009

22 rutor av 72 (31%)
Säkra häckn.: 1 (1%)
Troliga häckn.: 8 (11%)
Möjliga häckn.: 13 (18%)

Kaja

Kajan finns ofta nära bebyggelse och odlingsmark. Den placerar sitt bo i en skorsten eller stort hål i ett träd.

Det finns en tendens till att kajan går tillbaka i den nordöstra skogsdominerade delen av området. Här saknas säkra och troliga häckningar i flera atlasrutor. Anledningen skulle kunna vara minskning av de återstående odlingsmarkerna, färre hus och sämre tillgång till lämpliga bohål.

Nationellt har arten ökat under lång tid och den senaste tioårsperioden har ökning varit 20-30%.

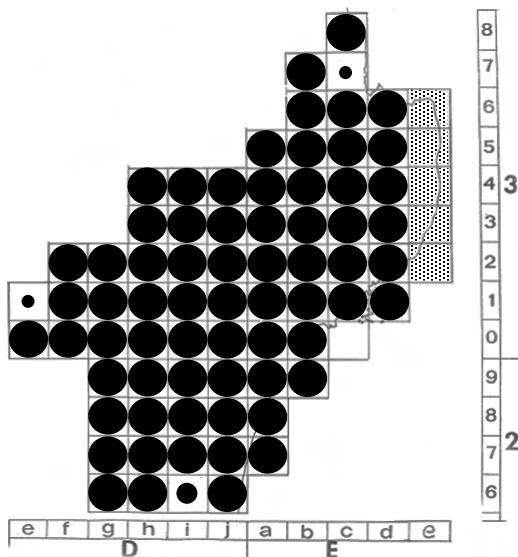
Atlas I - 1974-1983(85)

71 rutor av 72 (99%)

Säkra häckn.: 68 (94%)

Troliga häckn.: 1 (1%)

Möjliga häckn.: 2 (3%)

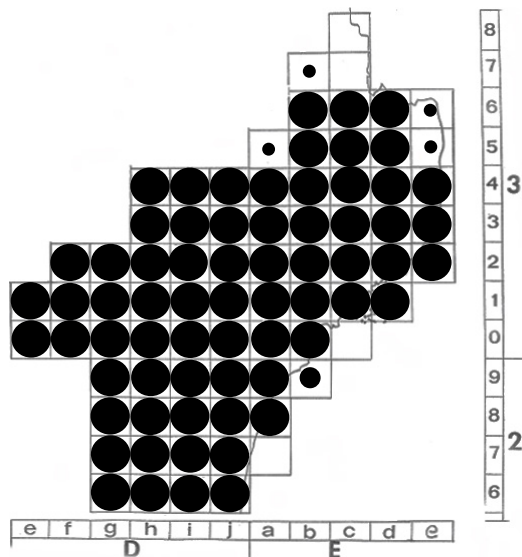
Atlas II – 2004-2009

68 rutor av 72 (94%)

Säkra häckn.: 65 (90%)

Troliga häckn.: 1 (1%)

Möjliga häckn.: 2 (3%)

Råka

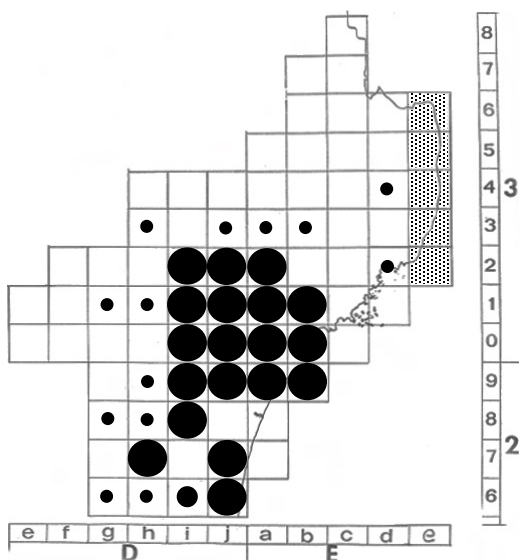
Råkan är lite av en karaktärsart för de skånska odlingsbygderna. I början av 1900-talet minskade arten dock kraftigt, förmodligen genom ökad förföljelse av människan. Minskningen spädades på av ökad miljögiftsanvändning (bl a kvicksilverbetning av utsäde) inom jordbruket. Arten har sedan återhämtat sig.

Det har skett en 50-procentig ökning mellan atlasinventeringen, från 20 till 31 rutor med säker eller trolig häckning.

Nationellt har den långsiktiga ökningen varit mycket kraftig, mer än 80% de senaste trettio åren. Ökningen har nu stannat av. Någon anledning till ökningen och spridningen i landet har inte redovisats, men minskad giftnvändning inom jordbruket kan förmodas vara en viktig anledning.

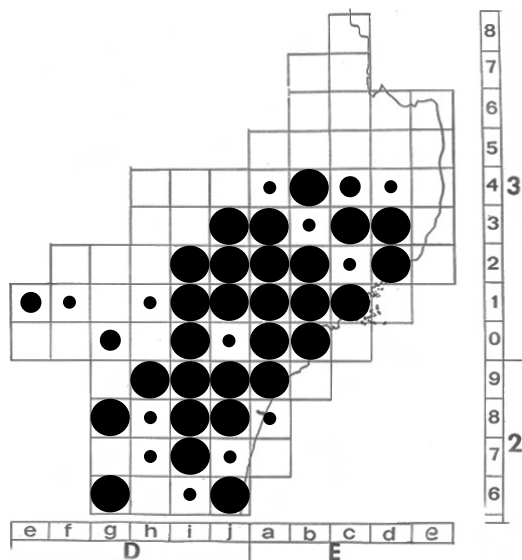
Atlas I - 1974-1983(85)

33 rutor av 72 (46%)
Säkra häckn.: 19 (26%)
Troliga häckn.: 1 (1%)
Möjliga häckn.: 13 (18%)

Atlas II – 2004-2009

43 rutor av 72 (60%)
Säkra häckn.: 28 (39%)
Troliga häckn.: 3 (4%)
Möjliga häckn.: 12 (17%)

Kråka

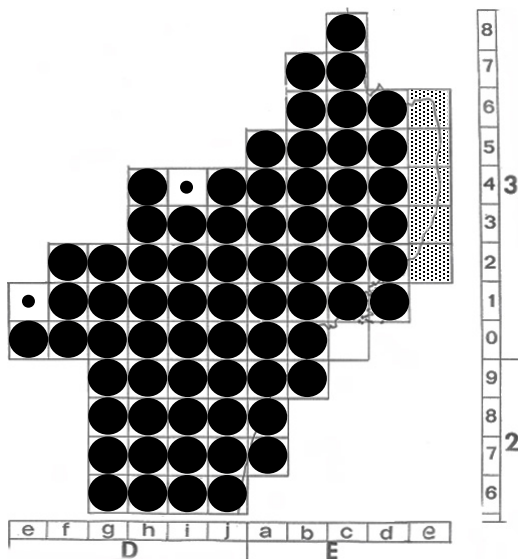
Kråkan är en vanlig och spridd art över hela vårt område.

Det har inte skett någon förändring mellan atlasinventeringarna och den fanns vid båda tillfällena med säker eller trolig häckning i 96% av rutorna.

Nationellt har kråkan minskat med 30-50% under den senaste trettioårsperioden. Tillbakagången har fortsatt in i sen tid, men i minskad omfattning. Det finns ingen förklaring till tillbakagången.

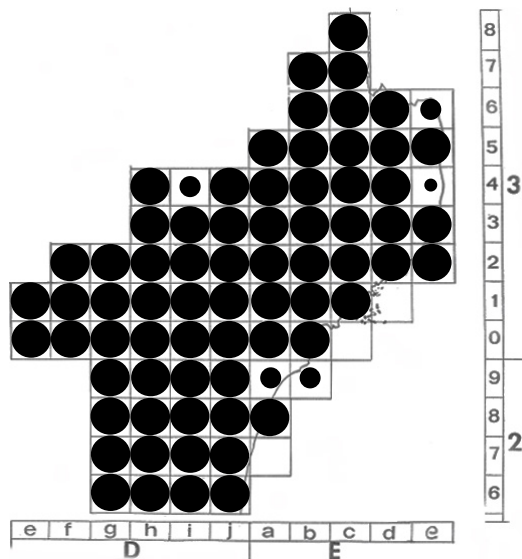
Atlas I - 1974-1983(85)

71 rutor av 72 (99%)
Säkra häckn.: 69 (96%)
Troliga häckn.: 0 (0%)
Möjliga häckn.: 2 (3%)

Atlas II – 2004-2009

38 rutor av 72 (53%)
Säkra häckn.: 14 (19%)
Troliga häckn.: 12 (17%)
Möjliga häckn.: 12 (17%)

Korpen

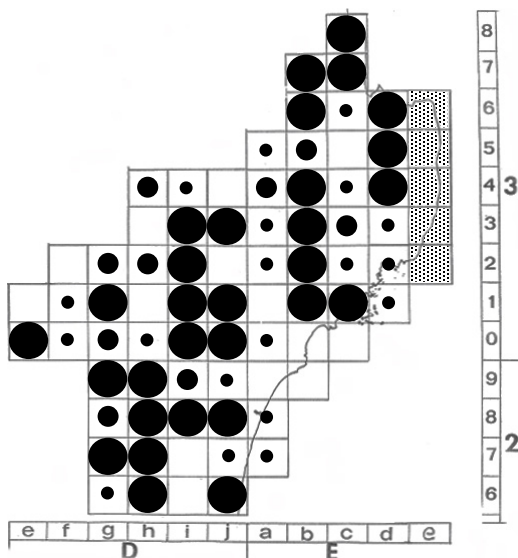
Före sjuttiotalets början var korpen en ovanlig fågel i vår bygd. Den fanns sällsynt i otillgängliga skogstrakter och man såg den mest under vintern när den kom fram till åtlar eller trafikdödat vilt. Numera är den spridd och vanlig. I åkerlandskapet på slätten ser man ofta dess bo i stora kraftledningsstolpar.

Korpen har ökat kraftig mellan atlasinventeringarna, från säker och trolig häckning i 54% av rutorna vid första till 86% vid senaste atlasinventeringen.

Nationellt har korpen ökat mer än 80% under senaste trettioårsperioden. Ökningstakten har stannat upp under senare år. Anledningen till att arten ökat så kraftigt tål att funderas över. De små bestånden av korp tidigare under 1900-talet kan bero på att korpen, liksom många rovfåglar hölls efter hårt. Minskat jakttryck kan därför vara en förklaring till ökningen. Ökad tillgång till bytesdjur kan vara en annan och här kanske man kan dra en parallell till gladan som också ökat kraftigt, finns i samma miljöer och också gärna lever att dött vilt.

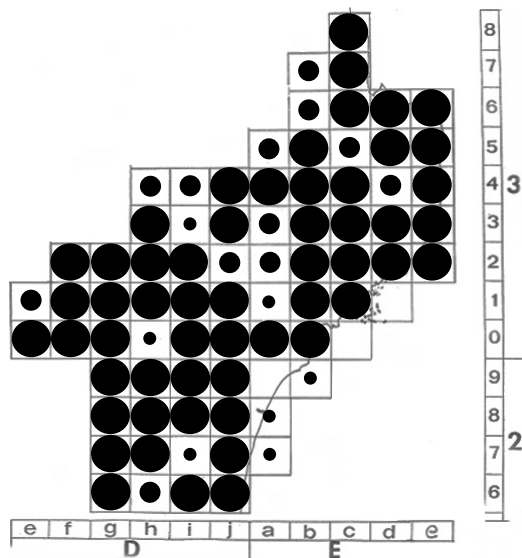
Atlas I - 1974-1983(85)

30 rutor av 72 (42%)
Säkra häckn.: 30 (42%)
Troliga häckn.: 9 (13%)
Möjliga häckn.: 19 (26%)

Atlas II – 2004-2009

69 rutor av 72 (96%)
Säkra häckn.: 50 (69%)
Troliga häckn.: 12 (17%)
Möjliga häckn.: 7 (10%)

Örndagen 22 januari

av Nils Waldemarsson

Söndagen den 22 januari genomfördes den nionde upplagan av örndagen ute vid Tosteberga bodar. Och örnarna visade snällt upp sig på Sveriges besöksvänligaste örnskådningsplats. Ett arrangemang som avlöpte lugnt och värdigt.

Lugnt i bemärkelse av att vinterns första snöoväder från föregående dag övergått i en nollgradig och nästan vindstilla morgon. Även tillströmningen av besökare skedde på ett lugnt sätt så både trafik och parkering inte vållade några besvär som under 2011. Jag räknar med att minst 150 personer besökte Tosteberga bodar under förmiddagen.

Förberedelserna var de sedvanliga. Bortåt 100 kg örnmatt, huvudsakligen strupar och lungor, hade lagts ut föregående kväll av familjen Jarnemo. Inte helt utan strapatser då det höga vattenstånd som rått sen nyår försvårade tillgängligheten vid åtelplatsen. Örnarna uppskattade som vanligt utspisningen och som mest noterades 22 havsörnar vid eller i åtelns närhet. Som vanligt ställde klubbmedlemmar upp med tubkikare så att den besökande allmänheten kunde få bra observationer av örnarna. Lars Jarnemo och Christer Neideman berättade såväl ur ett aktuellt som historiskt perspektiv om stödåtgärder och utvecklingen av

foto: Patrick Tollgren Lazarov

Det fanns många tuber som man kunde titta i om man inte hade någon egen.

havsörnstammen. Utvecklingen under senare år har varit minst sagt positiv. Idag, drygt 10 år efter den första häckningen i Skåne, hade vi 20 havsörnsrevir i landskapet under 2011.

Vädret var perfekt. Från att ha varit en liten mulen morgon så sprack det upp och blev det en solig och vindstilla vinterdag.

Även våra yngsta besökare togs väl om hand av naturpedagogen Sam Petersen från naturum Vattenriket. Jag tror även att de vuxna besökarna minst lika mycket uppskattade de örnsiluetter som Sam använde för att visa storlek och vingspann på örnarna. Utöver havsörnarna kunde en vacker samling salskrake följas i viken väster om oss. Minst ett möjligt vårtecken visade sig i form av en storspov som kom överflygande och flöjtade för oss. Må det gå den väl detta år så den inte slutar sina dagar i en snödriva som fjolårets storspov här ute gjorde.

Ett numera traditionsenligt inslag i örndagen är den servering och korvgrillning som Tosteberga byalag med flera tillhandahåller. Ett som vanligt av oss besökare mycket uppskattat inslag. Vi belastar ju både byn, vägen ut och hamnplan med vår närvaro. Det känns därför mycket bra att vi kan ha denna samarbetsform till glädje och gagn för alla parter. Ett stort tack till er alla som svarade för detta!

Nils Waldemarsson

Aktuellt i fågelmarkerna

Rapporterade fåglar 1 dec – 31 jan

av Ulf Sjölin och Ulrika Tollgren

De flesta fynden är hämtade från "rapportsystemet för fåglar" på Svalan <http://www.artportalen.se/birds/> Det finns fler observationer att finna på <http://www.spoven.com/> under menyn Aktuella Obsar. Du kan själv lägga in dina iakttagelser och på så sätt bidra till flödet av rapporter. Alla obsar är inrapporterade inom föreningens område.

Perioden innehåller inga mängder med rariteter men lite smått och gott. Vädret var extremt mildt en bra bit in i januari vilket visar sig genom flera övervintringsförsök av arter som sädesärla, järnsparv, trana och gransångare.

Den goda tillgången på lämmel och gnagare i Norrland sommaren 2011 gav efterlängtnade häckningar av fjällugglor i Jämtland, men även sparvugglorna verkar haft en god förnygring. Sparvugglor har setts på åtskilliga platser i södra Sverige där de normalt aldrig förekommer såsom Alnarpsparken och Falsterbo. I Kristianstad har sparvugglor uppehållit sig under längre perioder söder om Ekestad i Flackarp, vid Hammarslund men även vid motionsslingan i Vä.

foto: Chister Neideman

Ett flertal sparvugglor har tillbringat den gångna vintern i otypiska sparvugglemarker. Just denna individ har hållit hus i området Hammarslund-Ekenabben.

Hösten 2011 präglades av återkommande västliga stormar och mycket havsfågel på västkusten. Sverige invaderades i januari i en aldrig tidigare omfattning av vitvingade trutar, som dock inte återfanns inom Kristianstads eller Bromölla kommuner. Vi fick vår tilldelning i form av ett flertal obsar av tretåiga mås samt 2 brednäbbade simsnäppor i Äspet.

foto: Hans Cronert

Inte bara 1 utan 2 brednäbbade simsnäppor besökte Äspet den 10 - 11/12. Så Äspet fick säkerligen fler besökare dessa 2 dagar än resten av månaden sammanlagt.

Ett varmare klimat har gynnat alla de arktiska arterna såsom vitkindad gås och mindre sångsvan. Den stora mängden observationer av mindre sångsvan kan därför vara en kombination av en god populationsutveckling av arten samt en ovanligt sen och mild vinter i södra Sverige.

foto: Linda Niklasson

Mindre sångsvan t.v vanlig t.h. Kollar du betande sångsvanar vintertid så är chansen god på mindre sångsvan. Den är något mindre än sin vanliga släkting sångsvanen och den känns också igen på avsaknaden av den gula kilen som på sångsvanen når framför näsborrarna på näbben.

Sammanställning av observationer under perioden 1 dec – 31 jan:

Art	Plats och datum	Antal individer
Mindre sångsvan	Yngsjö kapell 7-10/12	1-6
	Pulken 24-29/12, 10/1	1-9
	Sjögård Yngsjö 3/1, 8/1	2-5
	Furuboda 19/1	1
Svartnäbbad islom	Friseboda 3/12	1
Stenfalk (hona)	Karsholms gods 3/12	1
Vattenrall	Balsby 20/12, 8/1	1
Trana (sträckande söderut)	Horna 24/12	4
Skärsnäppa	Karet i Äspet 27/12	1
Brednäbbad simsnäppa	Karet Äspet 10-11/12	2
Ljungpipare	Östra Ljungby 6/1	115
Tretåig mås	Friseboda 3/12, 28/1	1
	Åhus hamn 28/1	1
Sparvuggla	Torsebro 15/12	1
	Flackarp okt-26/1	1
	Ekenabben Hammarslund nov-25/1	1
	Vä 23/1-1/2	1
	Filkesboda 10/1	2
	Nissavången 10/1	1
Jorduggla	Äspet 11/12	1
	Tosteberga ängar 2-25/1	1
	(död 28/1)	
Kungsfiskare	Råbelöfssjön 30/12	1
	Torsebro 27/1	1
Sädesärla	Revhaken 2/12	1
	Illestorpsgården 10/1	1
Järnsparv	Tosteberga ängar 6/12	1
	Härlövs ängar 11/12	1
Gransångare	Äspet 27/12	1
Bändelkorsnäbb ¹	Björket 4/12	100
	Hammarslund 6/12	40
	Maglehem 24/12	40
Snösparv	Äspet 2-30/12	1-2

1. Bändelkorsnäbbar har efter höstens invasion hittats på ett flertal platser så här nämns enbart flockar på över 40 ex.

Observera att alla observationerna ännu inte är granskade av RK (Raritets Kommittén).

OBS! Det är alldeles för få obsar som rapporteras ifrån Bromölla kommun, så därför riktas en speciell uppmaning till alla Bromöllaskådare: Rapportera in vad ni ser!!

Ulf Sjölin & Ulrika Tollgren

Örnräkning 7 januari

av Nils Waldemarsson

Nordöstra Skånes fågelklubb genomför årligen ett stort antal olika inventeringar och detta inleds traditionellt med en örnräkning första veckan i januari. Och som vanligt speglar resultatet i vilken utsträckning Kung Bore har intagit landet.

Efter två mycket skarpa vintrar hade vintern 2011/2012 hittills inte varit någon vinter alls utan snarare en förlängd höst. Endast någon enstaka frostnatt hade föregått örnräkningen och det var givetvis helt is- och snöfritt. Detta hade naturligtvis påverkat havsörnarnas rörelser söderut ner mot vårt område. Dessutom var örnarna mer utspridda i området då tillgången på naturligt byte i bl a gåsfläckarna var riklig. Matningsverksamheten utanför Tosteberga bodar hade dock påbörjats vid jul och som vanligt var det här de största koncentrationerna av havsörn fanns. Någon matning vid Hammarsjön förekom inte. Vädret vid räkningstillfället var mulet med tidvis något duggregn men god sikt och en från början svag vind från sydväst som tilltog något efterhand. Flera plusgrader gjorde tillvaron uthärdligt för de flesta räknarna.

Som vanligt var räkningen indelad i cirka 25 olika områden. Dessa bevakades från gryningen fram till kl tolv. Minst 40 personer deltog i detta. Örnarnas ålder, där så är möjligt, flygriktningar och klockslag noterades. Som

foto: Sven Waldemarsson

De äldre havsörnarna är ofta ringmärkta. Denna är dock inte det.

vanligt satt Anders Jarnemo i kojan vid åtelplatsen. Detta var denna gång en bedrift i sig då vattenståndet i havet var extremhögt och Anders fick använda vadarstövlar både för att lägga ut foder och ta sig till observationskojan.

2 ungfåglar vilket bla. syns på färgteckningen och färg på näbben. På den vänstra syns ringmärkningen tydligt (en ring på varje ben).

Havsörn

Observationerna vid åteln ute vid kusten var som vanligt centrala. Fram till kl 12 hade minst 18 örnar, 10 märkta och 8 omärkta, besökt matplatsen. Under eftermiddagen tillkom fler, bl a 2 märkta, men dessa kan vara observerade på andra platser så de måste utslutas för att undvika dubbelräkning. Utöver dessa 18 observerades minst

ytterligare 4 örnar ute vid kusten och minst 4 ex vid Trolle Ljungby mosse. Dessa kan inte ha observerats vid åteln under förmiddagen.

Det kan vara av intresse att se åldersammansättning och varifrån de märkta örnarna kom. Denna gång hade vi inga utrikiska besök utan det handlade enbart om svenska örnar.

Antal kläckta:	Ursprung:
4 st 2011	2 från Östersjön och 2 från sötvatten
4 st 2010	1 från Östersjön, 1 från sötvatten samt 2 utan ring för härkomst. Ett antagande för de sistnämnda kan vara att de ringmärkts vid omhändertagande för vård och rehabilitering när de blivit flygga och därför inte försetts med ursprungsringar.
2 st 2009	1 från Östersjön och 1 från sötvatten
1 st 2007	från Östersjön
1 st 2003	från Östersjön

Från den nordvästra delen av Kristianstads kommun kom enbart negativa rapporter. Vid Gummastorpasjön och dess närområde sågs inte en örn. Strax före jul hade det dock varit annorlunda. Då fanns åtskilliga havsörnar i området. Kan vi anta presumtiva byten i form av gåsfloccar hade flyttat på sig till andra områden? Vid Oppmannasjön var det dock bättre, här noterades 6 havsörnar. Däremot var Ivösjön lätt-räknad, endast 1 ex sågs här.

Som vanligt fanns de flesta havsörnarna som uppträdde i Helgeåns vattensystem söder om Kristianstad. Åtskilliga av dessa, cirka 8 st, fanns dessutom utspridda söder om Kavrö bro. Avsaknandet av åtlar gjorde dock det hela ganska svåräknat. Däremot känns antalet örnar, 3 st, vid Araslövssjön vara lite lägre än vanligt.

Ett antagande när det gäller åldersfördelningen är att huvuddelen av de adulta havsörnarna som setts tillhör den mer lokala populationen. Den milda väderleken som rått i stort sett hela landet fram till nyår hade förmodligen gjort att en del revirhävdande fåglar har stannat kvar i häckningsområdena. Därmed blev antalet havsörnar något lägre än de cirka 70 individer som brukar ses när det råderinterväder. Antalet får dock som vanligt ses som ett minimiantal då eventuella risker för dubbelräkning tas bort vid sammanställningen.

Kungsörn

Att få fullständig täckning på antalet kungsörnar är alltid omöjligt vid denna typ av inventering. Dessa uppträder betydligt mer dolt än havsörnarna. Ofta då i skogsbevuxna områden. Denna gång lyckades observatörerna endast få syn

Lokal	Antal örnar	Adulta	Yngre/obestämd ålder
Kusten inkl Tr Ljungby mosse	26	3	23
Ivösjön	1	-	1
Oppmannasjön - Råbelövssjön	6	2	4
Araslövssjön	3	1	2
Hammarsjön och söder därom	20 - 30	5	15 - 18
Totalt	56 - 59	11	45 - 48

Antalet havsörnar i Kristianstad och Bromölla kommun 2012-01-07

Typisk gammal fågel, med gul näbb, relativt ljus och jämnfärgat huvud och ljus även ner över hals och skuldror. Stjärten är vit (även om det syns dåligt på fotot).

på två individer. En subadult fågel som var stationär på Trolle Ljungby mosse och en äldre sydost om Hammarsjön. Detta speglar på intet vis förekomsten av kungsörn i området. Både före och dagen efter inventeringstillfället sågs kungsörnar i förväntade områden. Dock vet vi att antalet kungsörnshäckningar i Skåne har stagnerat. Vidare har naturligtvis det rådande mildvädret betydelse i sammanhanget.

Tack!

Jag har skrivit det tidigare, men det här är en av de lättare övningarna att få funktionärer till. Inte ett enda återbud eller någon annan viktig verksamhet la hinder i vägen för er att delta. Och kom ihåg, de av er som missade att se någon örn är lika viktiga eftersom även en negativ rapport gör sammanställningen mer korrekt. Tack alla för insatsen och på återseende vid nästa års örnräkning!

Nils Waldemarsson

Vårens program

Vi har ett fullspäckt program denna vår. Alla är hjärtligt välkomna och var inte rädda för att komma med även om ni saknar tubkikare. Alla som har låter gärna andra också titta. Undrar du över något så ring till respektive kontaktperson.

MARS

Söndag 4 mars

SENVINTER PÅ LINNÉRUNDAN

Förhoppningsvis kan vi hitta tecken på en annalkande vår, när vi viker förmiddagen till en tur längs den ca 6 km långa Linnérundan. Kom till parkeringen vid naturum Vattenriket senast kl.09.00 och följ med Evert och kolla: är örnarna kvar eller kan vi höra de första sånglärkorna eller tofsviporna på Isterånset? Ta med kikare och fika! Ett samarrangemang med Studieförbundet Sydost, Naturskyddsföreningen i Kristianstad och naturum Vattenriket. *Infokontakt: Evert Valfridsson*

Torsdag 8 mars

FÖREDRAG OM FLYTTFÅGLAR

Flyttfåglarnas liv och leverne har alltid fascinerat oss. Hur och varför gör flyttfåglarna dessa långa resor? Ständigt får vi också veta mer om vad som händer och vilka strategier fåglarna använder under sina återkommande färder till och från häckningsplatserna. En av forskarna vid Ekologihuset i Lund är Johanna Grönroos med rötter i Kristianstad. Kom till Studieförbundet Sydost, V Storgatan 51 H i Kristianstad senast kl.19.00 och lyssna till Johanna, när hon både berättar om vad som händer under fåglarnas flyttning och om den forskning, som hon håller på med i sitt doktorandarbete. Ett samarrangemang med Studieförbundet Sydost. *Infokontakt: Evert Valfridsson*

Söndag 11 mars

LINNÉRUNDAN

Vi gör ännu en tur längs Linnérundan och ser vilka vintergäster som fortfarande finns kvar eller om någon vårgäst kan förgylla dagen. Samling och start kl. 08.00 p-platsen vid naturum Vattenriket! Ta med kikare och lite förmiddagsfika! Ett samarrangemang med Studieförbundet Sydost, Naturskyddsföreningen i Kristianstad och naturum Vattenriket. *Infokontakt: Evert Valfridsson*

Lördag 17 mars

GÅSRÄKNING

Gåsräkningsäsongen går mot sitt slut. Har vi kvar några av våra vintergäster bland gässen? Hur ser det ut för våra grågäss? Ta chansen och följ med någon av klubbens 13 gåsräknare ut den här förmiddagen och ta del av svaret på de här frågorna. Hör av Dig till Evert så ordnar han så, att Du kan hänga med ut! *Infokontakt: Evert Valfridsson*

Söndag 18 mars

UT I HEMMAMARKER

Sven Birkedal tar oss med ut någonstans i vår närhet och guidar oss bland de fåglar som finns så här i skiftet mellan vinter och vår. Samling parkeringen vid naturum Vattenriket kl. 07.00 och sen tillbringar vi förmiddagen någonstans i våra hemmamarker. Ta med kikare fika!

Ett samarrangemang med Studieförbundet Sydost. *Infokontakt: Ulrika Tollgren*

Onsdag 21 mars

VÅRDAGJÄMNING PÅ LINNÉRUNDAN

Vad har hänt på fågelfronten sedan senaste turen längs Linnérundan? Kom till parkeringen vid naturum Vattenriket senast kl. 08.00 och följ med Evert Valfridsson ut och hitta svaren! Ta med kikare och fika! Samarrangemang med Studieförbundet Sydost, Naturskyddsföreningen i Kristianstad och naturum Vattenriket. *Infokontakt: Evert Valfridsson*

Lördag 24 mars

UPPBUDEN TILL TRANDANS!

Förhoppningsvis bör en hel del tranor så här dags ha valt att rasta några dagar i våra trakter och då inte minst i Pulken (ett par km väster om Yngsjö längs vägen mot Everöd). Vi hjälps åt att låta besökare få en glimt av tranorna i våra tubkikare. Vi samlas kl.15.00 och håller på till det skymmer. Ett arrangemang tillsammans med Studieförbundet Sydost och Naturskyddsföreningen i Kristianstad. *Infokontakt: Evert Valfridsson*

Söndag 25 mars

TRANDAGEN I PULKEN

Trandagen firas på några platser i landet den 25 mars – kom till Pulken så kan vi väl också fira vår egen trandag med att njuta av de fantastiska fåglarna medan de rastar på vägen mot häckningsplatserna norröver. Fr.o.m. kl. 15.00 och till skymning finns vi på plats och delar med oss av upplevelserna att få se fåglarna i tubkikarna! Ett arrangemang tillsammans med Studieförbundet Sydost och Naturskyddsföreningen i Kristianstad. *Infokontakt: Evert Valfridsson*

Lördag 31 mars

MER I TRANORNAS PULKEN!

Se lördag 24 mars

foto: Patrick Tollgren Lazarov

April

Söndag 1 april

TA BUSSEN TILL DANSEN!

Tillsammans med Studieförbundet Sydost, naturum Vattenriket och Naturskyddsföreningen i Kristianstad anordnas bussresa från Kristianstad ut till Pulken och tranorna. Ett perfekt tillfälle för Dig att bjuda med vänner och bekanta, som kanske inte så ofta har chansen att se dessa fantastiska fåglar! Avresa sker från parkeringen Naturum kl. 16.30 och återresa från Pulken kl. 19.15. Pris 100 kr och då ingår kaffe och fralla/baguette. Bindande anmälan till naturum@kristianstad.se senast 2012-03-15! Resan görs om vi blir minst 20 deltagare! *Infokontakt: Evert Valfridsson*

Torsdag 5 april

TORS DAGSMÖTE MED KOLTRASTEN

Kom till pergolan vid Fiskarbacken i Kristianstad (mellan Tivolibadet och järnvägsstationen) fyra torsdagar kl. 07.00 – 07.30 och börja dagen med ett möte med några av tätortens fåglar. Tillsammans med Evert Valfridsson inleder vi dessa fyra träffar med att bekanta vi oss med koltrasten. Samarrangemang mellan Studieförbundet och fågelklubben. *Infokontakt: Evert Valfridsson*

Fredag 6 april

LÅNGFREDAG PÅ LINNÉRUNDAN

Vilka fåglar har återvänt och vilka rastar för fortsatt resa mot norr? Efter dagens tur bör vi veta en del av svaret. Samling kl.08.00 från naturum Vattenrikets parkering för ca 4 timmars vandring. Ta med kikare och fika! Ett samarrangemang med Studieförbundet Sydost, Naturskyddsföreningen i Kristianstad och naturum Vattenriket. *Infokontakt: Evert Valfridsson*

Måndag 9 april

ANNANDAG PÅSK PÅ HÅSLÖVS ÄNGAR

Vilka påsksmällare erbjuds på legendariska Håslövs ängar i antågande vår? Vi samlas på Håslövs parkering kl.08.00 och lyssnar bl.a på sånglärkornas konsert. Vi tar några timmar bland de bevingade vårgästerna. Ta med kikare och fika! Ett samarrangemang med Studieförbundet Sydost, Naturskyddsföreningen i Kristianstad och naturum Vattenriket. *Infokontakt: Evert Valfridsson*

Torsdag 12 april

TORS DAGSMÖTE MED GRÅSPARV

Som andra inslag i serien med några morgontidiga fågelmöten står gråsparven på tur. Evert Valfridsson finns kl. 07.00 – 07.30 i pergolan vid Fiskarbacken i Kristianstad (mellan Tivolibadet och järnvägsstationen) och berättar om en av människans närmsta grannar under många år. Ett samarrangemang mellan Studieförbundet Sydost och fågelklubben. *Infokontakt: Evert Valfridsson.*

Lördag 14 april

TIDIG VÅR PÅ LINNÉRUNDAN

Med Evert Valfridsson kollar vi in hur fågellivet ser ut i tidig vår i tätortsnära delar av Vattenriket. Vilka flyttfåglar har anlänt? Kom till parkeringen vid naturum Vattenriket senast kl.08.00 och njut av vad som ses och hörs längs Linnérundan! Ta med kikare och lite fika! Ett samarrangemang med Studieförbundet Sydost, Naturskyddsföreningen i Kristianstad och naturum Vattenriket. *Infokontakt: Evert Valfridsson.*

Söndag 15 april

UT I HEMMAMARKER MED JAN LINDER

Hur ser det ut på fågelfronten så här i tidig vår? Tillsammans med Jan Linder, klubbens vice ordförande, ger vi oss ut någonstans i våra hemmamarker och finner svaren – exakt vart vi tar vägen bestäms av det rådande fågelläget. Vi samlas på parkeringen vid naturum Vattenriket och ger oss iväg senast kl. 07.00. Ett samarrangemang med Studieförbundet Sydost. *Infokontakt: Evert Valfridsson*

Torsdag 19 april

TORS DAGSMÖTE MED KAJA

Det är kajans tur den här morgonen mellan kl. 07.00 och 07.30, när Evert Valfridsson i pergolan vid Fiskarbacken i Kristianstad (mellan Tivolibadet och järnvägsstationen) berättar om några av våra bevingade tätortsvänner. Ett samarrangemang mellan Studieförbundet Sydost och fågelklubben. *Infokontakt: Evert Valfridsson.*

Lördag 21 april **UPPTÄCK ÅRUMMET!**

Det nya reservatet Årummet presenteras av naturum Vattenriket.

Kolla vidare <http://www.vattenriket.kristianstad.se/naturum> och se vad som händer!

Söndag 22 april **ORRSPEL PÅ FJÄLLMOSEN**

Fortfarande kan vi se orrarna spela på en av få spelplatser i vårt område! Även annat kan avnjutas på Fjällmossen mellan Huaröd och Svensköp på Linderödsåsen, när Evert guidar ut till fågeltornet. Kom till p-platsen vid Fjällmossen senast kl.05.30. Samarrangemang med Studieförbundet Sydost. *Infokontakt: Evert Valfridsson*

Onsdag 25 april **VÅRDAG PÅ LINNÉRUNDAN**

Hur ser våren ut på fågelfronten längs denna tätortsnära del av Vattenriket? Tillsammans fortsätter vi att följa årstidernas gång på Linnérundan. Start vid naturum Vattenrikets parkering kl. 07.00 och sedan viker vi drygt 4 timmar till den ca 6 km långa turen. Ta med kikare och lite fika! Ett samarrangemang med Studieförbundet Sydost. *Infokontakt: Evert Valfridsson*

Lördag 28 april **VÅRFÅGLARNA PÅ LINGENÄSET**

Kom till parkeringen vid Norra Lingenäset (längst ut på Näsbyfält i Kristianstad) senast kl. 08.00 och följ med på några förmiddagstimmar ute i ett särdeles vårfagert område i Kristianstads Vattenrike! Ta med kikare och fika! Ett samarrangemang med Studieförbundet Sydost, Naturskyddsföreningen i Kristianstad och naturum Vattenriket. *Infokontakt: Evert Valfridsson*

Söndag 29 april **VAD FINNS PÅ HAMRARNA?**

Ö. och V. Hammaren är namnen på de båda uddarna som sticker ut i Hanöbukten mellan Fårabäck och Landön norr om Åhus och Rinkaby skjutfält. Då och då dyker det upp riktiga rariteter här ute, när fågelsträcken passerar vår och höst. Tillsammans med Ulrika Tollgren viker vi den här förmiddagen åt att gå i närkamp med vad de båda Hamrarna har att bjuda på. Vi samlas kl. 06.30 för samäkning från p-platsen vid naturum Vattenriket. *Infokontakt: Ulrika Tollgren*

foto: Patrick Tollgren Lazarov

MAJ

Tisdag 1 maj

1:A MAJ PÅ LINNÉRUNDAN

Sedan några år brukar vi tillbringa några morgontimmar längs Linnérundan i Kristianstads Vattenrike. Samling senast kl.07.00 vid naturum Vattenrikets parkering. Sen ger vi oss iväg med Evert som guide. Ta med kikare och fika! Samarrangemang med Studieförbundet Sydost, Naturskyddsföreningen i Kristianstad och naturum Vattenriket. *Infokontakt: Evert Valfridsson*

Söndag 6 maj

FÅGELSKÅDNINGENS DAG

Dags igen att gemensamt med andra fågelklubbar i landet berätta om fåglar och fågel-skådning och försöka få fler att komma fåglarna närmare och kanske bli medlemmar i klubben! Som vanligt inbjuder vi alla till några tidiga timmar på Håslövs ängar på nordöstra sidan av Hammarsjön. Mellan kl.06.00 och 11.00 visar fågelklubben vad denna klassiska fågellokal har att erbjuda en tidig vårmorgon. Dessutom blir det tipstävling med fina priser! Nytt för i år blir den fågelbingo, som vi avslutar dagen med. Kl.11 och tre kvart framåt spelar vi ”bingo” fast med fågelarter som ”spelkolor” och nummer – i takt med att vi hittar olika fågelarter fylls brickorna med kryss. Samarrangemang med Studieförbundet Sydost. *Infokontakt Evert Valfridsson*

Lördag 12 maj

TIDIG FÅGELMORGON I STADEN

Kom med och njut av en tidig fågelmorgon i Kristianstad! Start från naturum Vattenriket kl. 06.00! Sedan korsar vi stan och drar oss ut mot Björket/Österäng och lyssnar och ser på det som hörs och syns. Glöm inte kikare och fika! Samarrangemang med Studieförbundet Sydost. *Infokontakt: Evert Valfridsson.*

Söndag 13 maj

VÅREN KRING BÄCKASKOG

Tillsammans med Ulrika Tollgren kommer vi denna förmiddag att bekanta oss med den fågelrika strandskogen norr om Bäckaskog Slott på den östra sidan av Oppmannasjön. Vi kommer bl.a. att gå upp till ”Riviäran”(nära Barumkvinnans grav) och hoppas att t.ex. törnskatorna har hunnit återvända. Vi samlas vid naturums parkering kl.06:30 för samåkning. Ett samarrangemang med Studieförbundet Sydost. *Infokontakt: Ulrika Tollgren*

Torsdag 17 maj

KRISTI HIMMELSFÄRDS DAG PÅ HÅSLÖV

Kom till parkeringen på Håslövs ängar senast kl. 06.00. och njut av fågelsången en tidig morgon. Tillsammans med Evert Valfridsson ser vi vad förmiddagen har att erbjuda på denna klassiska fågellokal. Ta med kikare och fika! Ett samarrangemang med Studieförbundet Sydost, Naturskyddsföreningen i Kristianstad och naturum Vattenriket. *Infokontakt: Evert Valfridsson*

Söndag 20 maj

VI SKÅDAR FRÅN FÅGELTORNEN

Det finns drygt ett dussin fågeltorn i Kristianstads Vattenrike. Mellan kl. 06 och 11.00 finns det företrädare för fågelklubben i flertalet av dem. Titta närmare på klubbens hemsida www.spovent.se. Så ser du var vi finns. Hur många arter kan vi från tornen totalt samla ihop från de olika delarna i Vattenriket? Vilket torn har du aldrig besökt? *Infokontakt: Evert Valfridsson*

Onsdag 23 maj

MÅNGFALDSDAGEN PÅ LINNÉRUNDAN

Nu bör alla våra återvändande flyttfåglar finnas på plats. Häng med och se vilka som finns i den här delen av Vattenriket på internationella mångfaldsdagen. Vi samlas senast kl.07.00 och strosar i lagom takt den ca 6 km långa Linnérundan och njuter av fågellivet. Ta med kikare och fika! Samarrangemang med Studieförbundet Sydost, Naturskyddsföreningen i Kristianstad och naturum Vattenriket. *Infokontakt: Evert Valfridsson*

Torsdag 24 maj

TORS DAGSMÖTE MED PILGRIMSFALK

Pilgrimsfalken är för oss i Kristianstadstrakten en ganska ny bekantskap men i drygt 10 års tid har vi haft dem som häftiga inslag i vår tätortsmiljö. Evert Valfridsson finns mellan kl. 07.00 och 07.30 i pergolan vid Fiskarbacken i Kristianstad (mellan Tivolilbadet och järnvägsstationen) och berättar om dessa fantastiska rovfåglar – som förhoppningsvis vid den här tidpunkten är mitt upp i familjebestyren med den tredje kullen i bolådan i Vattentornet. Ett samarrangemang mellan Studieförbundet Sydost och fågelklubben. *Infokontakt: Evert Valfridsson*

Söndag 27 maj

VAD BJUDER VÅRA SANDMARKER?

Fältpiplärkan är kanske symbolarten nr.1 när det gäller fåglar och våra sandmarker. Thomas Lindblad har länge haft just den här arten under lite extra kontroll. Han berättar om sandmarkerna och sambandet med t.ex. just fältpiplärkan. Vi viker den här förmiddagen åt att försöka hitta såväl den som andra arter på något av sandmarksområdena i kommunen. Vi samlas på parkeringen vid naturum Vattenriket kl.07.00 och samåker vidare i ett förhoppningsvis bra fältpipeväder! Samarrangemang med Studieförbundet Sydost och naturum Vattenriket. *Infokontakt: Linda Niklasson*

JUNI

Tisdag 5 juni

NATURNATTA MED GRODOR OCH FÅGLAR

Vi samlas kl. 21.00 vid p-platsen naturum Vattenriket och ger oss ut för att lyssna på strandpaddor och nattaktiva fåglar tillsammans med Naturskyddsföreningen i Kristianstad och Studieförbundet Sydost. *Infokontakt: Evert Valfridsson*

Onsdag 6 juni

NATIONALDAG PÅ LINNÉRUNDAN

Dags för en traditionell nationaldagstur längs Kanalhusspången, över Iternäset förbi gamla Härlovstippen och åter till naturum. Avgång senast kl.08.00 från parkeringen vid naturum Vattenriket. Ta med kikare och lite förmiddagsfika! Samarrangemang med Studieförbundet Sydost, Naturskyddsföreningen i Kristianstad och naturum Vattenriket. *Infokontakt: Evert Valfridsson.*

Anpassa kläder och skodon efter väder och årstid! Ta gärna med fika – vi är ofta ute 3-4 timmar. Ha även för vana att besöka vår hemsida där alla arrangemangen finns uppdaterade om något skulle ändras: <http://www.spoven.com>

Kontaktuppgifter:

Ulrika Tollgren: 0738-08 37 73, ulrika.tollgren@orthanc.se

Evert Valfridsson: 044-32 30 45 el. 070-602 30 45, evert.valfridsson@naturskyddsforeningen.se

Linda Niklasson: 0456-297 90 el. 0709-32 22 52

NORDÖSTRA SKÅNES FÅGELKLUBB

Styrelsen

Nils Waldemarsson ordf 0456-28122
Jan Linder v ordf 044-106544
Anette Strand sek 0706-984845
Christer Ahlquist kassör 044-211540
Josefin Svensson 0708-226589
Greger Flyckt 044-121699
Linda Niklasson 0456-29790

Lokal rapportkommitté

Nils Waldemarsson (Sammankallande)
Greger Flyckt, (Rapportmottagare)
Floravägen 13, 291 43 Kristianstad
044-121699, greger.flyckt@utb.kristianstad.se

Fredrik Rydhagen
Göran Arstad
Hans Cronert
Göran Flyckt
Thomas Lindblad
Jan Linder
Patrik Olofsson
Christer Neideman
Ulf Sjölin
Kaj Svahn

Fågelstationskommitté

Greger Flyckt 044-121699
Patrik Olofsson 044-235221
Kaj Svahn 0703-524969

Programkommitté

Evert Valfridsson (sammank.) 044-323045
Linda Niklasson 0456-29790
Ulrika Tollgren 044-91434

IT-kommitté

Patrick Tollgren Lazarov (sk) 044-91434
Ulrika Tollgren (ansv. utgiv.) 044-91434
Sven Birkedal 044-248744
Niklas Jeppsson 044-129874
Thomas Lindblad 044-351280

SPOVEN-redaktionen

Patrick Tollgren Lazarov(samk.) 044-91434
Ekbacken 7, 290 37 Arkelstorp
lazarov@orthanc.se
Hans Cronert (ansv. utgivare) 044-226025
hans.cronert@bikab.net
Emil Andersson 044-219101
emilande@gmail.com

Elin Wetterlöf 0708-981931
elin.wetterlof@tele2.se

Sven Birkedal (bild redaktör) 044-24 87 44
sven.birkedal@telia.com

Representanter SkOF:s Forsknings- och Fågelskyddskommitté

Nils Waldemarsson
Patrik Olofsson
Thomas Lindblad

Samrådsgruppen för Biosfärområde Kristianstads Vattenrike

Nils Waldemarsson
Thomas Lindblad

Trangruppen i Vattenriket

Thomas Lindblad
Patrik Olofsson

Kommunornitolog i Kristianstads kommun

Nils Waldemarsson

Kommunornitolog i Bromöllas kommun

Nils Waldemarsson

Arbetsgrupp grågåsförvaltning

Nils Waldemarsson

Medlemsavgift

Fullbetalande 100:-
Familjemedlem 20:-
Ungdomsmedlem 20:- (upp till 25 år)

Plusgiro 164 24-4

